Head Uudised

TV7

kevad-suvi 2026

Aus vestlus Tõnis Mägiga ühiskonnast, loomingust ja Kristusest

Noore naise pääsemine sügavast vaimse tervise kriisist

Universumi kõiksusest tõelise Jumalani

Iisrael narratiivide lõksus

Kes ma olen ja kellele ma kuulun?

Küllap oled ka sina küsinud endalt, et miks ma olen just selline, nagu olen? Miks on elu mulle kinkinud säärase kaardipaki? Kas olen pelgalt geenide ja juhuste kogum või on minu eksistentsil sügavam mõte? Need küsimused ei ole pelgalt filosoofilised, vaid mõjutavad meie valikuid, eluviisi ja tulevikku.

Inimene on läbi aegade otsinud vastust küsimusele oma päritolu ja tähenduse kohta. Olgu selleks teaduslik huvi inimkonna algse tekke vastu või siis isiklik soov tunda oma esivanemaid ja perekonnalugu. Vajadus mõista, kust me tuleme ja kuhu me kuulume, näib olevat sügavalt inimeseks olemise osa.

Kuulumine annab inimesele turvatunde. Seda teades on lihtsam mõista ka iseennast. Paraku ei ole see kõigile enesestmõistetav. Maailmas on määratu hulk õnnetuid perelugusid, teadmata juuri ja katkestatud suhteid. Nii elavad paljud inimesed leppimisega, et midagi tõeliselt tähenduslikku maailmas ei eksisteeri. Vähemalt mitte nende jaoks. See ei vähenda aga sisemist vajadust kuulumise, aktsepteerimise ja armastuse järele. Nagu taim vajab kasvamiseks juuri, vajab inimene oma inimesi, oma lugu.

Piibel räägib inimesest kui loodud olendist, kes pole juhuslik, vaid tahtlik ja mõtestatud looming. Piibel räägib inimesest, kes kannab endas Looja olemust ning kuju. Vanas Testamendis on üks kaunimaid tekste inimelu väärtuse ja tähenduse kohta. See kirjeldab otsesõnu Jumala teadlikku ja hoolivat tähelepanu iga inimelu vastu: „Sina kudusid mind mu ema ihus ... su silmad nägid mind juba mu eos, ja su raamatusse kirjutati kõik päevad, mis olid määratud". (Ps 139:13,16) See ei kirjelda mitte ainult seda, kust ma tulen, vaid ka kuhu ma lähen, ning kõige olulisem, kellele ma kuulun. Mainitud psalmi mõtte võiks sõnastada lühidalt nii, et sina ja sinu elu ei ole mitte lihtsalt kokku pandud, vaid ka täiuslikult läbimõeldud. Seda on teinud universumi parim arhitekt!

Mis siis, kui sinu juurte sügavus ulatub kaugemale sugupuust ja DNA-koostisest – sügavale Jumala loodud olemuse ja kutseni?

Teadus püüab elu tekkimist selgitada looduslike protsesside kaudu, usk näeb elu alguses loovat mõistust. Kumb neist vaadetest on õigem, jääb igaühe otsustada. Võib-olla need hoopis täiendavad üksteist?

See, et sa hetkel loed neid ridu, ei ole juhus. Meie Looja, taevane Jumal, on meid armastanud nii sügavalt, et andis oma ainusündinud Poja, et ükski, kes Temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu. Meie teekond ei ole vaid lühike etapp – seda mõõdetakse igavikuga. Seetõttu on kõige olulisem küsimus elus see, et kellele sa kuulud?

Selle ajalehenumbri lehekülgedel kohtume inimestega, kes on otsingute käigus leidnud, et elu ei ole juhuslik. Neil on Looja, kelle silmad näevad ja kelle käsi juhib, ning nende elu kannab tähendust.

Õnnistatud lugemist soovides
Helina-Diana Helmdorf
TV7 juht

Foto: Signe Helemaa

Foto: Annika Haas

TV7 on mulle hingelähedane, kuna seisab kristlike väärtuste ja kristliku maailmavaate edendamise eest. Peavoolumeediasse jõuavad kristlikud sõnumid samuti, kuid pealiskaudselt, juhuslikult ja sageli viisil, mis ei näita õigesti kristlaskonna huvisid. Kristlaste huvi on saada vaimuliku sõnumi kõrval ka uudiseid, mis puudutavad usku kas otse või kaudselt. Tahetakse kuulda Püha Maaga seotud teemadest ning erinevate kirikute sündmustest, millel on mõju kogu kristlaskonnale. Usun, et televisioon on ka kõige mõjukam meediakanal, mis suudab mitte ainult usku alles hoida, vaid seda äratada. TV7 on äratustelekanal nii kristlatele kui ka neile, kes alles alles otsivad oma Jumalat. Püsige kanalil.

Suhtekorraldaja
Janek Mäggi

Foto: erakogu

Pean kristliku meedia olemasolu väga oluliseks. Kui inimestel tekib huvi, on hea, kui Jumala Sõna ja sisu on neile kergesti kättesaadav. Seega, müts maha teie tegemiste ees!

Laulja ja arhitekt
Rebecca Kontus

Foto: Hanna Rebeka Leinštrep

Maailmas, kus üha enam nimetatakse kurja heaks ja head kurjaks, on tõe kuulutamine hädavajalik. Kuniks meile veel armuaega antakse, palvetan, et TV7 kaudu edasi antav sõnum võiks levida veelgi rohkemate inimesteni, tuues infomürast ja hirmust täidetud ühiskonda valgust ning igavese elu lootust.

Perearst
Merle Bunescu

TV7 | Head Uudised

Ajaleht ilmub septembris ja märtsis
Kirjastaja: Taevas TV7 Kristlik Ühing MTÜ
Vastutav peatoimetaja: Helina-Diana Helmdorf
Tegevtoimetaja: Annika Kuusk
Keeletoimetaja: Külli Kuusk
Kujundaja: Kalev Rodima

KÜSI AJALEHTI LÄHIMAST KOGUDUSEST VÕI TELLI TASUTA LAIALIJAGAMISEKS: tv7.krik.ee

Taevas TV7 Kristlik Ühing MTÜ | Ristiku 10, 10612
Tel. 44 22 227 | e-mail: tv7@tv7.ee | tv7.ee

KrIK
Kristus Igasse Kodusse
In partnership with Every Home for Christ International

Koostööpartneriks on MTÜ Kristus Igasse Kodusse: **krik.ee, info@krik.ee**

Saateinfo

Foto: Signe Helemaa

Palvestuudio

Kutsume kõiki üheskoos palvetama kuu esimesel, kolmandal ja viiendal teisipäeval kell 19–21 "Palvestuudio" otsesaates. Kristlased erinevatest kogudustest teenivad koos, keskendudes aktuaalsetele teemadele, palvetades teie palvesoovide eest ning ülistades üheskoos Jumalat.

Vaata kuu 1., 3. ja 5. teisipäeval kell 19–21.

Foto: erakogu

Armastus kõneleb

Kas oled kunagi tundnud, et mõni hetk või kohtumine on enamat kui juhus? Saatesari „Armastus kõneleb" uurib, kuidas inimesed on läbi ajaloo tajunud Jumala häält. Sarjas tutvustatakse viise, kuidas Jumal inimesi kõnetab, räägitakse isiklikest kogemustest, elust ja kirikuajaloost. Kui oled kunagi mõelnud, kas ka sina võiksid Jumala häält kuulda, on see saade just sulle.

Vaata neljapäeviti kell 21.

Foto: TV7 Israel News

TV7 Iisraeli uudised

Kristlik uudistesaade, mis toob vaatajateni info olukorrast Iisraelis ja sealsetest väljakutsetest. Eesmärk on kutsuda inimesi palvetama Iisraeli eest (Psalm 122) ning viima end rohkem kurssi sealse olukorraga. Vaata värskeid Iisraeli uudiseid argipäeviti otse Jeruusalemma toimetuselt.

Vaata argipäeviti kell 21.30.

Foto: Signe Helemaa

Meistri töökojas

Meestesaade, kus oma lugusid räägivad mehed, kelle elu on kui materjal Jumala töölaual. Töö tulemus sõltub paljuski sellest, kuidas lubame Jumalal oma elu vormida. Vestlusi külalistega juhivad Karl Känd ja Vaido Palmik.

Vaata reedeti kell 20.00

Kuidas näha TV7?

Telia · elisa · telset · STV · UP UUS PROGRAMM

MOBIILIRAKENDUSEST

Laadi alla App Store'ist · Hankige teenusest Google Play

OTSE: tv7.ee/tv

Rikkalik valik saateid:

tv7.ee/arhiiv

Aus vestlus Tõnis Mägiga ühiskonnast, loomingust ja Kristusest

Tõnis Mägi on elu jooksul kirjutanud umbes 400–500 laulu, millest paljud on sügavalt eestlaste südamesse pugenud. Vähem on aga teada, kuidas tema loomingut ja eluteed on mõjutanud Jumala Püha Vaim. Elame ajal, mil julgus teisiti mõelda maksab üha kõrgemat hinda. Tõnis Mägi on ühiskonnatundlik, julge ja aus Jeesuse järgija ka siis, kui teised seda ei mõista. Vestlesime käesolevast ajastust, muusikast ja Kristusest.

Tõnis Mägi intervjueeris
Annika Kuusk

Mille üle olete tänulik ja rõõmus Eestis elades?

Eelkõige seetõttu, et Jumal on mulle andnud võimaluse sündida Eestimaal. See on isamaa – Tema maa. Meil on isamaa ja emakeel. Eesti kultuur, eesti loodus ning eestlastele omane eriline maailmataju on mulle väga olulised. Seepärast on mulle tähtis, et olen sündinud Eestis. Me ei vali ise, kuhu me sünnime – see sünnib nii, nagu taevas tahab.

Mis paneb Teid praegusel ajal ühiskondlikul tasandil enim muretsema?

Aeg on muutunud ja me kõik tajume seda. Olen piisavalt vana, et mäletada nõukogude aega. Ometi tundub paradoksaalsel kombel, et praegune aeg on mõnes mõttes isegi hullem. Ma ei räägi ainult Eestist, vaid kogu maailmast.

Tänapäeval domineerib maailmas neomarksistlik maailmapilt. Euroopas toimub kristluse süstemaatiline väljavahetamine islami ja vasakliberaalse ideoloogia vastu. Seda protsessi on ette valmistatud aastakümneid. Juba 1930. aastatel töötas Frankfurdi koolkond – neomarksistidest professorid – välja idee nn uuest maailmakorrast (ingl k *New World Order*). Üks professoritest, filosoof Herbert Marcuse, avaldas essee „Repressiivne tolerants" (1965), milles kirjeldas, milline peaks tuleviku maailm välja nägema. Seal käsitleti sotsiaalseid muutusi – just sellist maailma, kus me praegu elame. See nn projekt ideena eksisteeris juba varem, jõudis kiiresti ülikoolidesse ja sealt edasi laiema avalikkuse ette. See on täielik saatanlik trikitamine.

Toimub pidev vaimne võitlus hea ja kurja vahel. Kõik see, mis maailmas aset leiab, on saatana tahe. See kõlab karmilt, kuid nii see on. Paljud ühiskondlikud arengud – sealhulgas LGBT-ideoloogia pealetung, sh koolides ja lasteaedades – viitavad sellele, et kujundatav tuleviku inimene on sootu. See ei ole kooskõlas Jumala tahtega.

Kõik märgid viitavad sellele, et Kristuse tulek on lähedal. Me ootame Sind väga, Jeesus. Tule!

Mil määral jõuavad Eestisse need arengud, mis toimuvad mujal?

Väga oluline on jälgida, mida teeb president Donald Trump. Ta on öelnud, et kuldsete tähtedega tuleb selgelt välja tuua, et USA usutunnistus on kristlus ja USA kuulub Kristusele. Sellist otsesõnu kuulutust pole minu teada tehtud viimase 50 aasta jooksul. Mulle tundub, et Trump on Jumala saadetud tegelane, kes aitab murda need jõhkrad raudtrellid, mis meie ette on seatud. Kuigi loomulikult pole ükski inimene ilmeksimatu.

Loodame, et see totaalne satanism ühel hetkel taandub ja hääbub. Saatana väljamõeldud eksitused ei saa kesta igavesti. Ameerika Ühendriikides on näha juba märke muutustest. Kuna USA on maailmas väga mõjukas riik, võib selle mõju jõuda varem või hiljem ka Euroopasse. Hetkel on Euroopas õhkkond pingeline ja ärev – Londonis, Pariisis ja teistes Euroopa linnades ei tunne paljud inimesed äärmusislamistide tõttu end enam tänavatel turvaliselt. Kui see olukord ei muutu, seisame silmitsi tõsise probleemiga.

Kui rääkida hoopis isiklikust tasandist, siis kuidas ja miks Teist sai kristlane? Miks just kristlus, mitte midagi muud?

Seda peaks tegelikult küsima Kristuse käest, et miks Ta mind valis? Mingit loogilist seletust sellele ei ole. Tihtilugu on ju vanavanemad või lähedased need, kes palvetavad või teevad juba varakult palvetööd. Minu ümber olid ateistid ja lapsepõlves polnud mul kristlusest vähimatki aimu. Aga siis vaikselt viis üks asi teiseni ja teekond jõudis lõpuks Kristuseni. Vahepeal lugesin ka igasugu budistlikke ja hinduistlikke raamatuid, kuid lõpuks jäi Kristus – Jumalale tänu selle eest! See ei ole juhus, Ta on seda kindlasti tahtnud. Olen väga õnnelik, et nii läks.

Täielik pööre toimus Venemaal Siberis. Olime ansamblitega Vitamiin ja Music Safe kontsertreisil. Pärast üht kontserti võtsin Mart Metsalalt nööbist kinni ja ütlesin: "Kuule, räägi!" Rääkisin temaga pikalt, vestlus kestis terve öö. Ta palvetas mu eest.

Minu tooli alla oli pisaratest tekkinud suur loik. Olin ühe ööga aru saanud paljudest asjadest. Kui hommikul päike tõusis, olin täiesti muutunud mees!

Olete öelnud, et juhuseid ei eksisteeri. Kuidas olete kogenud Jumala juhtimist läbi oma elu?

Oi, sellest võiks rääkida tunde või teha neljatunnise saate! (Naerab.) Täitsa uskumatuid asju on juhtunud. Kuigi "uskumatu" ei ole õige sõna – öelgem nii, et mitteusklikule uskumatu. Neid lugusid on nii palju.

Näiteks mulle on tulnud pähe mõtteid, mis ei saa olla minu omad. Hea näide on muusikaloome. Ma pole päevagi muusikat õppinud, ei oska ühtegi pilli mängida, ei tunne noote. Pingutades saan sealt midagi kuidagi kätte, aga mulle on antud laule. Olen kuskil varem öelnud, et olen nagu savist flööt, millesse Tema puhub. Olen lihtsalt toru, läbi mille puhutakse.

Pole inimlikult võimalik, et istun klaveri taha, vajutan klahve ja pedaale ning siis tulevad meloodiad – ja pärast vaatan ja kratsin kukalt, küsides: "Kes seda tegi?"

Seega olete loometöö käigus või laulude sündimise ajal kogenud üleloomulikku Jumala ligiolu, mis on Teid eriliselt inspireerinud?

Jah, nii need lood on sündinud. Seda on raske kirjeldada. Aeg, mis oli 38–39 aastat tagasi, oli väga eriline – sellest on raske isegi filme teha. Tajutavalt oli Püha Vaim nii kohal, et isegi need, kes polnud Pühast Vaimust midagi kuulnud, tajusid seda. Seetõttu sündisidki lood kiiresti ja ilma pingutuseta, lihtsalt tulid. See on vapustav.

Kuidas on sündinud Teie viimase aja looming Vana Testamendi tekstidele ja psalmidele, mis on juba mitmel kontserdil hästi vastu võetud?

Kui pastor Mart Metsala palve läbi ja tema juhtimisel ma päriselt Jeesuse ette jõudsin, siis tegelikult juba 40 aastat tagasi sündisid mitmed laulud, nagu näiteks "Vikerkaar", "Sa oled ainus", "Vana kaev", "Uus Jeruusalemm", "Come Holy Spirit". Kõik need laulud olid juba sel ajal tehtud. Siia loetellu tuleb lisada ka see neljatäheline laul, mida kõik eestlased teavad – "Koit". See sündis samamoodi – lugu oli juba olemas, mul tuli see lihtsalt ära laulda. Kusjuures see lugu tuli kohe koos tekstiga, ühekorraga. Seda on võimatu seletada – lihtsalt nii on.

Mis puudutab viimase aja loomingut, inspireerun ikka ja jälle Pühakirja lugedes. Ühel hetkel kõnetasid mind eriti kuningas Taaveti tekstid, mis on pea 3000 aastat vanad. Ta oli üks võimsamaid ja parimaid kuningaid juudi ajaloos, kuid ta oli ka muusik, helilooja ja poeet. Sel ajal ei olnud olemas sõna "helilooja" sellisel moel – ta oli helide otsija. Heli on olemas, sa pead selle lihtsalt leidma. Mind hakkas väga kõnetama see, et lisaks kogu riigi ja rahva ees vastutuse kandmisele otsis ta muusikat ja helisid.

Foto: Harri Rospu

Psalm 24: "Teie, väravad, tõstke oma pead, ja teie, igavesed uksed, saage kõrgeks, et aukuningas saaks sisse tulla!" Äkitselt sain aru, et seal kirjutatakse Kristusest. Võtsin kätte ja proovisin, kas iseõppijana tulevad ka mingid meloodiad välja. Mul läks umbes 5–6 päeva. Selle kõrvale tulid veel Psalm 23, Hesekiel 36 ja mitmed teised lõigud Vana Testamendi tekstidest. Kui laulud valmis said, läksime sõber Maiduga Jaani kirikusse ja küsisime, kas saaksime suure tiibklaveriga salvestada, et aru saada, kuidas see kõlama hakkab. Kodus kuulates sain aru, et ma ei saa seda teha üksinda klaveriga – see eeldas midagi palju suuremat. Mõtlesin bändi peale, aga see ei tundunud õige idee. Trummid ei oleks sinna sobinud. Siis vilksatas läbi küsimus, et miks mitte koor?

Siin võib tõesti öelda, et juhuseid ei ole. Paar päeva hiljem helistas Hiiu Folgi peakorraldaja Astrid Nõlvak ja küsis, kas sooviksin Hiiu Folgi lõppakordi teha Kärdla kirikus. Nõustusin rõõmuga. Seejärel lisas ta: "Aga tead, mul oleks üks jube suur palve – äkki laulaksid koos ülistuskoor Ekklesiaga midagi?" Sel hetkel oli mul täielik heureka! (Naerab.) Mõtlesin, et see pole võimalik – vastus tuli praktiliselt kohe. Kokkuvõttes läks Hiiu Folk tõesti väga hästi, hiljem tegime jõulukontserdid Tallinna metodisti kirikus ja Tartu Jaani kirikus. Kontserdipaigad olid puupüsti rahvast täis.

Kontsert Hiiu Folgil koos Ülistuskoor Ekklesiaga. Foto: Enn Veevo

Arvestades meie kristlikku pärandit on meie laulupidude repertuaaris siiski vähe vaimulikke laule. Kuidas Te näete, kas vaimulikud laulud on viimasel ajal tagasi tulemas või hääbumas?

19. sajandil ja 20. sajandi alguses oli koolides usuõpetus. Rahvalauludes oli vaimulik sisu loomulik. Paljud inimesed käisid kirikus ja rahvalauludes kõlasid laulud, nagu "Mu süda, ärka üles ..." (Laulab.) Neid imeilusaid laule on tegelikult väga palju ja võib-olla tulevad need veel uuesti tagasi. Helilooja Cyrillus Kreek on üks mu suur lemmik. Ta tegi ära tohutu töö, et need laulud säiliksid. Oli ka ansambel Linnamuusikud, kes andsid välja palju täiesti kristlikke plaate.

Heliloojana tunnetate ilmselt üsna hästi, kuidas mingi meloodia või teos inimest mõjutab. Kas muusika võib olla inspireeritud ka tumedatest jõududest?

Absoluutselt, olen seda ka ise kogenud. Olen olnud rokkmuusik, laulnud käredaid laule ja selle tee ka läbi käinud. Kogemus on ju alati parim õpetaja. Samas ka klassikalises muusikas leidub teoseid, mille puhul on tunda, et kõik pole päris õige.

Ometi see haarab inimesi kaasa. Sellepärast tuleb sellise muusikaga olla väga ettevaatlik. Tuleb palvetada ja küsida Jumalalt, kas see on õige või mitte. Ka pealtnäha kristlik muusika ei pruugi kanda head vaimsust. Hiljuti kuulasin ühte kristlikku plaati ja olin hämmingus – see oli niivõrd tühi. Aga mida tähendab "tühi" rahvakeeles? Vanapaganat nimetatakse ka "vanatühjaks". Kõige õudsem on see, kui kristlikus muusikas on tühjus. „Tühi" ei ole vaimses mõttes neutraalne. Ka kristlikus muusikas võib sellist tühjust mõnikord leida.

Millised on olnud Teie sügavaimad muusikaelamused?

Aastaid tagasi viibisin Armeenias, samas linnas, kus teenisin 25–30 aastat varem sõjaväes. Külastasime üht väga vana Armeenia kirikut, mis on püsinud alates 5. sajandist koos oma muusika ja puhta, moonutamata õpetusega. Kiriku uksed olid kinni, kuni üks lihtne mees tuli roostes võtmega ja avas ukse. Ilm oli sompus, kuid kirikus oli justkui soojem. Äkitselt hakkas kirikuteener armeenia keeles laulma. See oli midagi absoluutselt fantastilist. Sel hetkel, kui ta laulma hakkas, keset sompus ilma, tuli ülevalt ootamatult päikesekiir otse kirikusse. Isegi praegu seda meenutades tulevad külmavärinad peale.

Teine kogemus pärineb Saksamaalt, kus viibisin klassikalise muusika festivalil. Minu ees esines maailma tipppianist ja dirigent András Schiff koos orkestriga, esitades Bachi. See on vist üldse tippude tipp, mida olen kunagi tajunud. Erakordne ja geniaalne on selle kohta isegi vähe öeldud. Inimene oli nii otseselt Jumalaga seotud, et seda oli tunda kogu kehaga. Pisarad tulevad silma, külmavärinad tulevad peale. Selline tohutu armastus, mis selles kõiges on. Mitte mingisugune magus siirup, mida tihitugu popmuusikas kohtab, vaid tõeline, kirglik ja õige armastus. Seda ei saa sõnadesse kuidagi panna – seda peab ise kogema. Ei ole reegleid, mis taktis peab muusika olema. Olen kuulnud, et trumm teeb kõik asjad valeks. Sellisel juhul oleks "Koit" ka vale. See ei ole nii.

Muusikaand on Jumala antud ja sellel on sügavam eesmärk. Eestis on aga vähe lauljaid, kes julgevad ka väljaspool kirikut kristlikku sõnumit edastada. Mida kardetakse – kas teiste arvamust või võimalikku tagakiusu?

Inimesed on erinevad, ent kõige enam hindan ma inimeste juures julgust ning püüan seda ka ise oma elus järgida. Mõnikord tuleb lihtsalt välja astuda. Toon ühe näite. Aastaid tagasi toimus Lauluväljakul öölaulupidu, kuhu mind kutsuti esinema. Olin nõus ja esitasin laulu „Palve (Looja, hoia Maarjamaad)", mis pärineb samast ajast kui „Koit". Videos on näha, kuidas ma korraks mikrofoni juurest eemale astun, teen paar sammu, kuid pöördun tagasi ja ütlen: „Jumal ütleb praegu selge häälega: parandage meelt!" Rääkisin seal veel mõne sõna.

Pärast lava taga olles värisesin üle keha, nagu oleksin saanud elektrilöögi. Hiljem mõtlesin, kust see julgus tuli. Ma ei pea end tegelikult julgeks inimeseks – tol hetkel tundsin lihtsalt, et pean seda tegema. Teist varianti ei olnud. See on olnud minu kogemus ja ehk on see kellelegi julgustuseks.

Paljud eestlased ilmselt ei tea, mida meeleparandus üldse tähendab?

Täpselt nii. Üks inimene kirjutas mulle kohe pärast seda juhtumit, küsides: „Mis mõttes meeleparandus? Mul ei ole ju häda midagi, pole midagi parandada." Ka seoses hiljutiste kontsertidega küsiti, kas mul tasub neid üldse teha, sest olen olnud juba mitu korda „tühistatud" ning nüüd valan veel õli tulle. Tunnen, et ma lihtsalt pean seda tegema. Luuletaja Viivi Luik on kasutanud väljendit, et osa inimesi ei ole enam parketikõlbulikud. Ühel hetkel sain aru, et see on tegelikult suur au – olla parketikõlbmatu.

Julged kristlased kogevad sageli tagakiusu. Kuidas Te jaksate?

Ma teen lihtsalt seda, mida tunnen, et pean tegema. See ongi kõik. Mulle on antud teha muusikat juba ligi 60 aastat. See on talent, mis mulle on antud, ja ma pean seda kasutama. Kui sulle on midagi antud, siis sa lihtsalt lähed ja teed. Piiblis on ju ka kirjas, et olete lausa õnnistatud, kui teid „tühistatakse". „Õndsad olete teie, kui inimesed teid minu pärast teotavad ja taga kiusavad ning valetades räägivad teie vastu kõiksugu kurja. Rõõmustage ja hõisake, sest teie palk on suur taevas; nõnda on nad taga kiusanud ka prohveteid enne teid." (Mt 5:11–12)

Mis Te arvate, millised ajad meid ees ootavad?

Arvan, et midagi rasket on tulemas. Kui inimesed ei paranda meelt ja jätkavad samamoodi nagu seni, siis ... Jumal küll armastab meid, kuid kui kõik kordub juba kümnendat korda, kaasnevad paratamatult tagajärjed. See ei ole praegu otsene ilmutus, pigem loogiline ja sisemine tunnetus.

Kas sooviksite midagi lõpetuseks öelda?

Ülimalt oluline on siin maailmas eristada nii muusikat kui ka infot, mida meile erinevatest kanalitest kallatakse. Tuleks küsida, kas see on õigest või valest vaimust? Armsad inimesed, palun kontrollige informatsiooni! Sageli on nii, nagu George Orwell oma geniaalses raamatus „1984" kirjeldab – meile räägitakse justkui tõtt, kuid tegelikult on see sageli vale. Sama kehtib ka muusika kohta. Seda tuleb õppida ära tundma.

Kokkuvõttes on kõige tähtsam armastus. Piiblit võib hommikust õhtuni lugeda, kuid kui armastust ei ole, pole sellest kasu. Lugege Piiblist 1. Korintlaste kirja 13. peatükki ja küsige endalt, et mida Jumal mulle selle kaudu ütleb? Kui armastust ei ole, võib sul olla küll prohvetiand ja võime mägesid nihutada, kuid see justkui ei loe mitte midagi. On väga huvitav, et selles Piibli kirjakohas ei küsita, mis on armastus, vaid **kes** on armastus. Ja me teame vastust.

Aamen.

Aamen.

180-kraadine pööre: kuidas Jeesus päästis mu elu

Tekst: Ingrid Sembach-Hõbemägi

Elis Pukk on noor naine, kes andis oma tunnistuse Eesti Näituste messikeskuses toimunud "Ärkame 2025" nädala esimesel, Tervikliku Tervenemise Teenistuse õhtul. Avaldame selle nüüd ka artiklina.

Foto: erakogu

Foto: erakogu

Minu nimi on Elis, ma olen 33-aastane ja õnnelikus abielus. Kaks aastat oma elust olen elanud Austraalias, viimastel aastatel aga töötanud finantssektoris laenuhaldurina. Eelkõige aga olen ma Jumala laps ja tahangi rääkida sellest, kuidas Jeesus Kristus, Jumala Poeg mind kuradi küüsist päästis.

Ma olen üles kasvanud kristlikus peres, pühapäeviti käisime kõik koos Oleviste kirikus. Uskusin lapsena alati, et Jumal on olemas ja mul polnud selles kahtlustki, küll aga ei olnud mul Temaga isiklikku suhet. Ma küll uskusin, aga mu eluviis ega teod seda ei peegeldanud.

Loomult olin ma väga elurõõmus laps, aga kooli ajal kannatasin ülekaalu tõttu pideva koolikiusamise all, mistõttu tundsin ennast väärtusetuna. Ma üritasin kiirelt kaalu hakata langetama, sõin äärmiselt vähe ja trennis pingutasin nõrkemiseni. See viis mind mu elu esimese suure kriisini, psühhoosini. Ma olin 17-aastane ning kuulsin ja nägin asju, mida ei olnud olemas. Ma isegi haistsin asju, mida ei olnud olemas. Kaotasin täielikult ajataju ja mälus tekkisid lüngad. Halvimal päeval ma ei leidnud isegi oma koduteed üles. Asi lõppes sellega, et ma veetsin terve suve psühhiaatriakliinikutes, kuid tundsin, et ma ei saa kunagi terveks. Tol ajal tean, et minu eest palvetati palju ning tänu Jeesusele Kristusele ma taastusin sellest täielikult.

Pärast keskkooli tekkis mul tugev tõmme suurema vabaduse ja pidutsemise suunas. See oli nagu protest kõige selle vastu, mis kodus oli olnud keelatud. Peod, alkohol, poisid, ööklubid – need said minu uueks normaalsuseks. Jumal vajus kaugesse unustusse.

Kahekümne kahe aastaselt kolisin ma kaheks aastaks Austraaliasse. Töötasin seal, et reisida ja pidutseda, proovisin ka esimest korda ühe peo käigus narkootikume. See tundus nii süütu, sest meeleolu oli ülev, kõik ümberringi tegid ja alguses ju midagi halba ei juhtunudki. Tegelikkuses see oli samm, mis viis mind veel sügavamale pimedusse. Kui ma tulin tagasi koju Eestisse, jätkus pidutsemine veel aastaid. Minu 25. juubelipidu tõi minu ellu teise suure kriisi – sain narkootikumidest üledoosi. Olin lebanud üle 15 minuti teadvuseta, keegi võõras leidis mind lehehunnikust ja teadvusele tulin alles kiirabiautos. See oli tõsine asi – minu tutvusringkonnas on inimene, kellel nii õnnelikult ei läinud ja asi lõppes tem surmaga. See on Jumala suur halastus, et ma võin siin täna elusana seista, aga isegi see juhtum ei muutnud mu elustiili. Ma jätkasin samamoodi, teadmata, kui lähedal ma seisin hävingule.

Kord tabas mind jälle üks üliintensiivne paanikahoog. Kell oli neli öösel, ma ei olnud üldse magada saanud ja elujõud oli täiesti lõpukorral. Korraga tuli mulle pähe hüüda: „Jeesus, aita mind! Jeesus, aita mind!" Selsamal sekundil ilmus Ta mu tuppa.

Kolm aastat hiljem ma kohtusin oma abikaasaga, kes on maailma kõige armastavam ja hoolivam inimene, ta on mu parim sõber. Pärast seda muutus mu elu rahulikumaks. Kui ma aga välja läksin, pidutsesin ikka vanal viisil, nagu homset polekski. 2023. aasta suvi tõi mu ellu kolmanda suure kriisi, millest sai ühtlasi mu elu pöördepunkt. Pärast sõbranna sünnipäevapeo suurejoonelist tähistamist ja alkoholi liigtarvitamist ma minestasin ja mul tekkisid krambid. Nädal hiljem kogesin elu esimest paanikahoogu, pärast mida sain paanikahäire diagnoosi. Kogesin neid hooge kolm-neli korda nädalas. Muutusin täiesti töövõimetuks, kartsin paaniliselt kõike ja kõiki. Mind saatis pidev surmahirm, ebareaalsuse tunne ja täielik lootusetus. Ma ei saanud normaalselt süüa ega magada, see oli täielik maapealne põrgu, milles piinlesin aasta aega.

Kord tabas mind jälle üks üliintensiivne paanikahoog. Kell oli neli öösel, ma ei olnud üldse magada saanud ja elujõud oli täiesti lõpukorral. Korraga tuli mulle pähe hüüda: „Jeesus, aita mind! Jeesus, aita mind!" Selsamal sekundil ilmus Ta mu tuppa. Ma ei näinud Teda küll oma füüsiliste silmadega, aga oma vaimus ma tajusin tugevalt Ta kohalolu. Tuba täitus armastuse, lootuse ja rahuga, kogu rõhumine ja pimedus põgenesid. See oli täiesti üleloomulik kogemus. Ma teadsin kohe, et tegemist on Jumalaga, kellest Piiblis on räägitud. Sellel hetkel toimus minu elus 180-kraadine pööre.

Kohe järgmisel päeval jooksin ma ummisjalu Piiblit ostma ja hakkasin palves elavat Jumalat otsima. Tervenemine oli protsess, aga täna ma saan öelda, et ma olen täiesti terve. Jeesus võttis ära ärevuse, hirmud, paanikahood. Ma tundsin, nagu oleks mitmesajakilone koorem ja rõhumine mu rinnult ja õlgadelt maha tõstetud. Jeesus vabastas mind tühjusest ning andis mulle uue identiteedi ja sihi. Ta tegi minu jaoks peod, alkoholi ja nikotiini täiesti vastikuks, vastutasuks ma andsin oma elu täielikult Talle ja sain täidetud Püha Vaimuga. Täna täidab mind rõõm, rahu, lootus, vabadus ja armastus – kõik see, mida tundsin viimati lapsepõlves. Samuti tean, et kui peaksin surema, siis ma veedan igaviku oma armastava Päästjaga.

Foto: Kenneth Kadastik

Lõpetuseks tahaksin ma teile öelda – maailmas ei ole mitte ühtegi asja ega isikut, kes suudaks pakkuda sellist rahu ja kindlustunnet, mida suudab anda Jeesus Kristus. Ta armastab teid väga. Kes veel ei tunne Jeesust, siis ma julgustan teid Teda täna otsima. Ta tahab teid samamoodi vabastada ja tervendada, Ta igatseb sinuga seda isiklikku suhet. Minu praktiline nõuanne on järgmine. Ütle lihtsalt: Jeesus, kui Sa oled olemas, näita mulle ennast." Nüüd aga vaata, kuidas asjad hakkavad juhtuma. Ma olen selle elav tõestus.

Pöördu oma patusest eluviisist, sest see hukutab su! Loe Piiblit, pühakirja – see ei ole lihtsalt tekst, vaid elav ja hingav Jumala sõna. Samuti palveta, sest Jeesus Kristus kuuleb alati ja vastab alati hoolimata sinu asukohast maakeral, ajatsoonist või kellaajast. See, mis juhtus minuga, võib juhtuda ka sinuga. Kogu au selle tunnistuse eest läheb Issandale Jeesusele Kristusele, ainsale elavale Jumalale.

VAATA ROHKEM: TERVENEMINE.EE

MARGIT PRANTSUS

Rõõmustan, et teenistustel kõlanud muusikat on võimalik hiljem veelkord kuulata. Eriti olen nautinud Mirjam Kivisilla tehtud ülistusmuusikat ja muidugi Timo Lige muusikalist palvust "Mu Jumal, mu rahvas." See on võrratu ja võitud muusika üliheade esitajate poolt; tänu Jumalale ja asjaosalistele!

ÜLO NIINEMÄGI

Tere hea kristliku muusika sõber! Muusika, mis hellitab, õnnistab, üles tõstab ja ehitab, on nüüd ka eestikeelsena tasuta kättesaadav kahes kanalis, mida ma ka ise sageli kuulan! Soovitan!

TTT Ülistus/Muusika

TTT Live ülistusmuusika

TERVENEMINE.EE

IGATSED JUMALAT?

Kui jah, siis me ei pea seda kuidagi välja teenima, vaid võib palvetada lihtsalt nii:

"Jeesus, ma tänan Sind, et mind armastad ja et Sul on parim plaan minu elu jaoks. Palun anna mulle andeks, et olen Sinust eemal olnud. Palun andesta kõik minu patud ja möödalaskmised. Tahan Sind tundma õppida ja palun, et Sina ise mind selles juhataksid. Aitäh!"

Soovid rohkem Jumalast teada saada?

1. **Ära jää üksi, vaid otsi endale kristlik kogudus ja mine jumalateenistustele!**
2. **Osale Alfa või leerikursusel, mis tutvustab kristluse põhitõdesid!**
3. **Liitu mõne piiblikooliga!**
4. **Osale Tervikliku Tervenemise Teenistustel! Vaata rohkem: tervenemine.ee**
5. **Tutvu TV7 rikkaliku programmiga: tv7.ee**
6. **Uuri kristlikku kirjandust: pood.tv7.ee**

Tervikliku Tervenemise Teenistus

ISIKLIKUD LOOD / ÜLISTUS / EESTPALVE

Teenistus neile, kes vajavad tervenemist vaimule, hingele ja ihule.

VAATA AJAKAVA JA TEENISTUSI: TERVENEMINE.EE

Universumi kõiksusest tõelise Jumalani

Mirjam puutus kokku meditatsiooni, hingerännakute, reiki, šamanismi ja teiste uue vaimsuse praktikatega. Need viisid teda depressiooni, ärevushäirete ja läbipõlemiseni ning tõid kaasa hirmu ja rasked võitlused vaimumaailmas. Teekond tervikliku tõeni oli käänuline ja raske, kuid üks hetk jumalateenistusel muutis kõik! Jeesus tõi talle täieliku tervenemise, vabaduse ning andis totaalselt uue elu.

Mirjam Pärnat intervjueeris
Annika Kuusk

Millised olid su esimesed kokkupuuted vaimse sfäärigа?

Olin juba lapsepõlves üsna tundlik mind ümbritseva suhtes. Tajusin varakult, et silmaga nähtav maailm ei ole kogu reaalsus. See avaldus mitmel moel, mida ma ei osanud lahti mõtestada ega tõlgendada ning võtsin kogetut pigem ebamugava, kuid paratamatu osana elust.

Samuti saatis mind sisemine teadmine, et kusagil taevastes kõrgustes on veel keegi – keegi, kes kaitseb ja kelle jaoks pole miski võimatu. Ehk pärines see teadmine mu vanaemalt, kes oli küll kasvanud kristlikus usus, kuid ei elanud selle järgi. Ometi mäletan, et just tema juures olles sündis mu esimene tõeliselt meeleheitlik palve Jumala poole, kui ma ei olnud veel valmis surevast lemmikloomast lahkuma. Olin siis kõigest 4- või 5-aastane.

Lapsepõlvest meenub mulle ka üks selge üleloomulik sekkumine, mis hoidis mind ohtlikku olukorda sattumast, ning hiljem, varateismelisena, ka Jumala võimas ligiolu, kui hakkasin Tema kohta rohkem teada saama.

Ent lapsepõlves kogetud traumad koos kristliku õpetuse ja tõetunnetuse puudumisega jätsid mind haavatavasse positsiooni. Nii avasin ma tasapisi ja tegelikku ohtu tajumata ukse pimedusemaailma, mis imbus mu ellu vaikselt ja järjekindlalt – justkui halb ja lõputu uni, millest ma ei suutnud ärgata.

Mis tõmbas sind uue vaimsuse maailma?

Nagu enamik inimesi, ei teadvustanud ka mina endale, et olin hakanud end siduma konkreetse vaimsusega või astunud üle nähtamatu ja ohtliku läve. 1990. aastatel hakkasid Eestis kiirelt levima alternatiivmeditsiin ja uued vaimsed suunad. Huvi müstilise maailma vastu oli kõikjal mu ümber. Ühtäkki ilmus see raamatutesse, ajakirjadesse, meediasse ja meelelahutusse. Ükskõik, kuhu vaatasid, kõik suunas selle mõtteviisi poole.

Kui praegusel ajal ringi vaadata, on sellest mõtteviisist saanud justkui kõigi meeltesse kinnitunud käibetõde, mille järgi inimene on ise looja ja jumal omaenese maailma keskmes; teadvuse avardumise kaudu on võimalik saada ühendust vaimumaailmaga ja küsida sealt vastuseid kõige põletavamatele küsimustele. Selle uskumuse järgi ei ole surm lõpp, vaid pelgalt üleminek uude ellu, sageli siinsamas maa peal. See mõtteviis tundus lootustandev ja vabastav – miks peaks keegi sellest keelduma?

Ma uskusin tol ajal Jumala olemasolu, kuid mul ei olnud Temaga sellist suhet, nagu mul praegu on. Ma ei teadnud, mida Ta minult ootab või kes Ta minu jaoks tegelikult on. Mu usk püsis peamiselt kogemustel – kui mu palvetele vastati ja kui nägin, kuidas Jumal mind korduvalt ohtlikest olukordadest või lausa surmasuust päästis.

Ent see armastav Jumala puudutus, mida lapsena kogesin, jättis mu südamesse sügava igatsuse. Aja jooksul kasvas see igatsus tühjustundeks. Hakkasin varakult otsima vastuseid eksistentsiaalsetele küsimustele – tahtsin mõista inimese tõelist eesmärki ja täielikku potentsiaali. Maailm, mida uus vaimsus üha enam kujundas, lubas mulle just seda.

Ma ei teadvustanud, millega end tegelikult seon, ega mõistnud sellega kaasnevaid ohte ja tagajärgi. Ma ei teadnud, et säärane otsing ja avatus annavad vaimumaailmale legaalse loa minu ellu sekkuda. Nii ka juhtus – mitte ühekorraga ja alati hirmutavalt, vaid tasapisi ja märkamatult.

Missuguste vaimsete praktikateni jõudsid? Miks need tundusid kasulikud?

Peamiselt jõudsin teadvust avardavate praktikate juurde – meditatsioonide, nn šamaanirännakute, holotroopse hingamise ja *ayahuasca* juurde. Kõigi nende eesmärk oli sisuliselt sama: pääseda ligi sügavamale tõele, mõista universumi seaduspärasusi ja taastada kontakt Kõigekõrgemaga.

Need praktikad tundusid ahvatlevad, sest nad lubasid kogemust ilma vastutuseta. Uus vaimsus õpetab, et kõik vastused peituvad inimese enda sees ning teadvuse avardamine on justkui võti, millega see tõde lahti lukustada. See andis tunde, et elu on paremini kontrollitav. Tõepoolest – mul oli ridamisi kogemusi, mis seda kinnitasid, kuid ainult näiliselt.

Kui inimene astub teadvust avardavate praktikate teele, siis seal teisel pool materiaalset eksistentsi on tõepoolest keegi, kes on valmis vastuseid ja „tõde“ jagama. Paljud kogevad kiiret sisemist arengut, harmooniat, tervenemisi või erilisi ilmutusi. See kõik on ajutine, kuid piisav, et tekitada sõltuvust ja janu enama järele. Piibel hoiatab selgelt püüdluste eest tungida vaimsesse reaalsusse ilma Jumalata (5Ms 18:9–14). Mitte selleks, et inimest piirata, vaid seetõttu, et vaimne maailm ei ole neutraalne ega ohutu – ja igaüks maksab sinna sisenemise eest oma hinna. Eranditult igaüks.

Märkamatult hakkas muutuma ka minu arusaam Jumalast. Uue vaimsuse kõverpeeglis moondus mälupilt Temast tundmatuseni. Jeesus oli selles vastuvõetav vaid vaimse õpetaja, targa mehe või teadvuse avardajana – mitte Jumalana. Jumala troonile oli tõstetud Universum, Kõrgem Mina, inimene ise või kõikvõimalikud jumalad ja jumalannad. Kuigi ma ei võtnud omaks polüteistlikku maailmapilti, jäin siiski uskuma valet, et seda Jumalat, keda olin seni uskunud, tegelikult ei eksisteeri.

Kui olin kogu selle sööda alla neelanud, juhtus kaks asja. Esiteks, ma leinasin Jumalat, ning teiseks, olin Tema peale aastaid vihane. See oli paradoksaalne, sest ma olin veendunud, et Teda ei ole olemas, samal ajal tundsin kaotusvalu, nagu oleks keegi mind päriselt petnud ja hüljanud. Universum mu palvetele kunagi ei vastanud. Võisin piltlikult öeldes tundide kaupa hüüda: „Halloo, Kosmos, siin Maa,“ kuid vastust ei tulnud. See ei olnud suhe Kõigekõrgemaga, vaid enesepetlik monoloog.

Mida sa kristlastest arvasid ja kuidas see arvamus välja kujunes?

Pikka aega ei tähendanud kristlased minu jaoks mitte midagi. Kirikud tundusid kõledad, usk morn ja elutu ning kristlus pigem jäik institutsionaalne nähtus kui elav suhe. Meedia tõstis esile kristluse varjukülgi ja skandaale ning sellest kujunes arusaam, et kristlus või üldse religioon on kas naiivsetele, nõrkadele või lausa ohtlik.

Tagantjärele näen selgemalt, kui vähe need kujutlused põhinesid tegelikkusel ja kui palju kujundasid neid ühiskondlikud hoiakud ja alternatiivsed narratiivid. Sageli me ei märkagi, kuidas meie mõtlemist suunatakse – eriti siis, kui info puudutab meie sisemisi hirme, kahtlusi või valusaid kogemusi.

Foto: erakogu

Kõige lihtsam on uskuda seda, mis kinnitab juba olemasolevat tunnet.

Nii kujundatakse meie maailmapilti tasapisi, peaaegu märkamatult. Väärtushinnanguid painutatakse millimeetri haaval, kuni ühel hetkel tundub vale olevat tõde ja tõde vale. Veelgi harvem märkame, et vastandlikke seisukohti ja sügavaid lõhesid loovad needsamad jõud, kes esmapilgul näivad seisvat eri pooltel.

Ka mina seostasin kristlasi eelkõige religiooniga, mitte Jumala või usuga. Nägin kristlasi inimestena, kes elavad justkui omaette mullis, klammerduvad turvalise süsteemi külge ega julge sellest välja astuda. Tajusin neid pigem käsutäitjate kui vabade inimestena. Nende usu taga ei näinud ma enam Jumalat, vaid midagi tumedat, manipuleerivat ja elu piiravat.

Kui kaua andis see elustiil sulle heaolutunnet ning mis hetkel avastasid, et kõik kisub allamäge? Mis on olnud kõige raskemad hetked?

Alguses lubas uus vaimsus rahu ja tasakaalu, kuid mida rohkem ma neid taga ajasin, seda kaugemale need minust libisesid. Mida enam püüdsin vaimumaailmast vastuseid saada, seda killustatumaks ja segasemaks muutus kogu mu sisemaailm. Samas muutus piir nähtava ja nähtamatu vahel üha õhemaks. Tundlikkus kasvas, kuid koos sellega ka hirm ja segadus. Mul oli raske viibida ruumis, kus oli palju inimesi – tajusin nende emotsioone, valu ja rahutust. Püüdsin teisi aidata ja nende koormat kergendada, kuni avastasin, et kannan oma õlgadel justkui terve maailma raskust.

Ma otsisin valgust, kuid vajusin üha sügavamasse pimedusse. Rasked ja korduvad depressioonihood panid mind kahtlema elu mõttes. Surmast sai mu mõtetes mitte vaenlane, vaid lootuskiir – väljapääs sellest pilkasest pimedusest.

Leidsin end korduvalt surma kutsumas, lootes, et see tuleb ja lõpetab kõik. Pole siis ime, et vaimumaailm hakkas end mulle üha intensiivsemalt ilmutama. Öösiti toimus mu kodus seletamatut tegevust, päeval tajusin või nägin tihti kellegi kohalolu. Ometi ei tulnud mul kordagi pähe abi otsida – pidasin seda normaalseks, vaimse avatuse paratamatuks kaasnähtuseks.

Tagantjärele näen, et just sel perioodil sekkus mu ellu kahel korral Jumal. Esimene kord siis, kui olin pärast rasket kogemust ärevushäire käes murdumas ja mängisin mõttega lõpetada kogu piin peopessa puistatud tablettidega. Just siis helistas mulle üks kallis inimene. Teadsin sisimas, et see ei olnud juhus, vaid Jumala sekkumine – isegi siis, kui ma Tema olemasolu enam ei uskunud.

Teine sekkumine toimus autosõidu ajal, kui sõiduk kaotas libedal teel juhitavuse. Nägin tagaistmelt vaid vilksamisi mõlemast sõidusuunast lähenevaid autosid ning olin veendunud, et kokkupõrge sellisel kiirusel on fataalne. Äkitselt täitis mind aga enneolematu rahu. Aeg näis peatuvat, kõik liikusid aegluubis. Selles ajaaknas jõudsin palvetada: „Jumal, kui peame surema, siis palun tee nii, et see oleks kiire ja keegi ei kannataks.“ Järgmisel silmapilgul libisesid auto tagarattad teeäärsele kruusale, sõiduk sai imekombel juhitavuse tagasi ja jätkasime teekonda ühegi kriimuta. Ma teadsin – see oli Jumal. Minu Jumal. Lapsepõlve Jumal.

Pärast seda hakkasin üha selgemini nägema, et uue vaimsuse õpetused, minakesksus ja lõputu enesetäiustamine läbi minevikuhaavade lahtikiskumise ei saa olla õige tee. Olin enda ümber näinud liiga palju inimesi, kes olid aastakümneid otsinud tõde, läbinud lugematul hulgal kursuseid ja praktikaid, kogenud eufoorilisi „avastushetki“ ja „hinge pimedaid öid“, kuid jõudnud ikka ja jälle samasse surnud punkti. Jah, kogemuse võrra rikkamad, ent seesmiselt veelgi tühjemad. Nägin tervendajaid raskelt haigestumas või surevat, armsaid inimesi isikliku õnne nimel peresid purustamas, väsimust, valu ja sügavat pettumust. Siis sain aru, et mu elu ei saa jätkuda samal viisil. Midagi pidi muutuma.

Kuidas leidsid tee tõe ja rahuni?

Pärast kõike kogetut hakkasin ma uuesti Jumalat otsima. See ei olnud küll sihipärane, kuid palvetes asendus Universum taas Jumalaga. Ühel hetkel tabasin end isegi mõttelt, et ehk peaksin hakkama Koraani lugema, lootuses sealt vastuseid leida. Kuid üsna kiiresti suundus mu pilk siiski Piibli poole. Mu loogika järgi tundus see mõistlik, sest Piibel on vanim pühakiri.

Peagi avaneski mul võimalus Piiblit õppida – küll mitte klassikalises kristlikus võtmes, vaid Jehoova tunnistajate kaudu, kes mu uksele koputasid. Huvitaval kombel hakkasid nad esmalt õpetama Jumala armastusest inimese vastu – just seda mul tol hetkel kõige rohkem vaja oligi.

Hakkasin iseseisvalt üha enam Piiblit uurima. Jumal puudutas mu südant viisil, mida ma ei osanud ette kujutada. Ta tõmbas mind välja pimedusest, kuhu olin uppumas. Ma ei osanud veel palvetada õigete sõnadega, kuid rääkisin Temaga lihtsalt ja ausalt – nagu räägitakse kellegagi, keda lõpuks julgetakse usaldada. Sageli ärkasin öösiti, sest tundsin Tema ligiolu, ja see pani mind mõttes looma ülistuslaule, ilma et oleksin teadnud, kuidas neid nimetada. Ma teadsin üht – ma ei olnud enam üksi. Ma teadsin, et võin Talle igas olukorras toetuda.

Jehoova tunnistajate juures ei tekkinud mul kunagi pöördumise hetke. Üheks põhjuseks oli nende õpetus inimese lõplikust hävimisest – annihilatsioonist. Minu jaoks kõlas lõplik surm lunastusena, uus elu „uues maailmas“ ei kõnetanud mind. Jeesus oli nende mõistes vaid üks ingel teiste seas ning Püha Vaim Jumala vägi. Seetõttu ei näinud ma ka põhjust oma elu muuta. Neil ei ole Kolmainu Jumalat. Ma justkui uskusin Jumalasse, kuid ei andnud Talle ennast ning käisin pikalt üks jalg ühes ja teine teises maailmas.

Teekond tõe ja rahuni ei olnud nii lihtne. Kuidas selleni jõudsid?

Jumalal on oma meetodid. Mõni aasta hiljem varises mu senine maailm sisuliselt kokku. Olin läbipõlenud, mul tekkis südamerike ja ma ei teadnud, kuhu edasi minna või kust jõudu leida. Just selles seisus hakkasin otsima rohkem infot Jumala kohta ja kuulama erinevaid kristlikke teenistusi – kõike, mida Jehoova tunnistajate õpetus keelab.

Mida rohkem kuulasin, seda selgemaks sai, et olin taas lasknud end eksitada. Ma palusin Jumalat väga siiralt, et Ta näitaks mulle lõpuks päris tõde. Ma olin väsinud valedest, mida kurat mu ümber nii osavalt punus.

Ja Jumal vastas! Olin haigena kodus ja ühel hetkel tundsin nii tugevalt Jeesuse ligiolu, Tema suurust ja täiust ning see pani mind lihtsalt põlvili viskuma ning andeks paluma kõige eest, mida teadlikult või teadmatult olin elus valesti teinud. Ma tundsin ühekorraga kogu Tema valu selle maailma ja iga inimese pärast, aga ka üleloomulikku rahu, sest minusse valgus teadmine sellest, et absoluutselt kõik on Tema kätes. Ta ilmutas end mulle sellisena, nagu Ta tegelikult on – Kolmainu Jumalana – ning ma mõistsin, et Isa, Jeesus ja Püha Vaim on üks tervik. See oli vastupidine sellele, mida Jehoova tunnistajad mulle rääkisid. Selles hetkes andsin kogu oma elu Talle. See oli pöördepunkt, millest alates hakkas mu elu päriselt muutuma.

Missuguseid muutuseid kogesid, kui sinust sai Jeesuse järgija?

Jumal tervendas mu, painav ärevus kadus, sigaretid ja alkohol muutusid vastumeelseteks. Hirm tuleviku ees pühiti hetkega minema. Samuti näitas Jumal mulle väga selgelt, millised vaimsed jõud tegutsevad Jehoova tunnistajate õpetuse taustal, ning see pani mind nendest kohe eemalduma, hoolimata sellest, et neist olid saanud mulle armsad sõbrad.

Järgnes umbes kahekuuline vaimne lahing minu hinge üle. Kurja rünnakud ja rõhumine muutusid nii tugevaks, et ma ei suutnud end enam voodist püsti ajada või isegi paari lauset adekvaatselt kokku panna. Ma ei julgenud abi küsida, kartes, et mind peetakse hulluks. Kuid Jumal oli mu kõrval ning toetas ja õpetas mind. Lõpuks jõudsin ka eestpalvele, kus vabanesin sidumisest täielikult, täitusin Püha Vaimuga ja ühtäkki märkasin, et olin hakanud palvetama keeltes ja tajusin samal ajal, kuidas ahelad mu küljest maha kukkusid. See muutus ei tulenenud minu inimlikust pingutusest – see oli Jumala tegu.

Jumal jätkab mu ülesehitamist tänaseni – kiht kihi haaval. On hetki, kus ma ahmin lihtsalt imestusest õhku, sest see kõik tundub nii üleloomulik ja imeline. Ma tean, et Ta võtab seda ülesannet tõsiselt ja usaldan Teda täielikult. Isegi siis, kui inimlikult tahaks protsessi tagant kiirustada. Aga tean, et ma ei pea tuginema ei enda ega ka teiste inimeste ootustele minu suhtes, vaid üksnes Jumalale, Tema tarkusele ja ajastusele.

Miks nii paljud Eesti inimesed otsivad rahu ja tõde allikast, mis on ohtlik? Miks on uus vaimsus Eestis nii levinud?

Ma arvan, et üks peamisi põhjuseid peitub meie ajaloos. Eesti inimene on harjunud ise hakkama saama. Usk oli pikka aega keelatud ja tänagi pigem põlu all. See on jätnud inimestesse tühimiku, eriti vaimses plaanis.

Inimene püüab tekkinud tühimikku kõikvõimalike aseainetega täita: karjäär, trennid, meelemürgid, suhted, uue vaimsuse praktikad. Lubadus kogeda rahu, armastust, tervenemist ning unistuste täitumist, on haarav. Eriti ahvatlev on mõtteviis, et sa ei pea kellelegi alluma ja oled ise oma saatuse sepp ja oma õnne valaja.

Lisaks räägib uus vaimsus osavalt sõnadega, mis kõnetavad meie ajastu valu: trauma, ärevus, läbipõlemine, identiteedikriis. Kõige jaoks on neil kiired lahendused.

Tänaseks tean, et uus vaimsus ei ole sugugi juhuslik nähtus, vaid süstemaatiliselt ühiskonda juurutatud. Sellel on väga selge eesmärk ja ka pikaajaline siht. Kristlus ei ole otseselt vaenlane, vaid midagi, mis tuleb ületada, ümber tõlgendada või lahustada millekski üldisemaks ja isikupäratumaks. Absoluutsest tõest peab saama subjektiivne tõde ja ühtsusest lõhestatus. Selles plaanis ei ole keskmes mitte Jumal, vaid inimene, tema teadvus, potentsiaal ja „jumalikkus“. See sobitub väga hästi meie individualistliku ja kontrolli ihkava kultuuriga. Inimestele meeldib mõte, et vastus on meie sees, mitte väljaspool meid. Keegi ei pea meid päästma, sest me saame seda ise teha.

Ma ei usu, et enamik inimesi, kes uue vaimsuse poole pöörduvad, otsiksid midagi halba. Vastupidi, inimene püüab leida võimalusi ja lahendusi, et muuta oma elu elamisväärsemaks, tähendusrikkamaks ning aidata ka teisi. Probleem peitub selles, et ei teata või ei tajuta vaimumaailma reaalseid ohte. Inimestel pole üldjuhul aimugi, kellega nad lepingusse astuvad. Näen seda tendentsi selgelt ka osade kristlaste seas, kes lasevad end kaasa haarata uue vaimsuse õpetustel, eriti neil, mis näivad esmapilgul olevat kooskõlas Piibliga, märkamata, et nende vahel on sisuline ja vaimulik erisus. Paraku kohtan ka neid, kes nimetavad end kristlasteks ja usuvad Jumalat, kuid on teinud teadliku valiku liikuda uue vaimsuse maailmas, mõistmata, et sellega on nad astunud teele, mis viib Kristusest eemale ja avab ukse hingevaenlasele.

Ilma Jumalata jätab see kõik inimese veel tühjemaks ja haavatavamaks kui enne. Uus vaimsus ei ole lihtsalt süütu eneseabi või alternatiivne ja vaba maailmavaade, vaid väga konkreetne vastus väga konkreetsele igatsusele – igatsusele Jumala järele, kuid ilma Jumalata.

Mida ütleksid neile, kes endiselt otsivad abi ja vastuseid universumist ja esoteerilistest teraapiatest?

Ma usun, et siinkohal tasub peatuda ja teha aus sisekaemus. Küsi endalt, mis paneb sind pöörduma universumi, esoteerika või alternatiivsete teraapiate poole. Kas selle taga on eksistentsiaalsed küsimused, soov keerulises maailmas paremini toime tulla, vajadus kiirete lahenduste järele, igatsus kontrolli ja kindlustunde järele, või hoopis püüd täita seda igavikulisena tunduvat tühjust inimese sees?

Kui inimene juba käib koos Jumalaga, tuleks enne esoteerikast abi otsimist keskenduda eelkõige oma suhte süvendamisele Jeesusega. Sügav ja elav side Temaga täidab selle tühimiku, mis muidu paneks otsima tuge mujalt. Nii nagu sa ei pöörduks jalaluumurru korral psühholoogi poole, kui sinu kõrval on pädev kirurg, ei ole ka vaimulikus elus vaja otsida kõrvalteid, kui tõeline allikas on käeulatuses. Seistes kindlalt tugeval kaljul, püsid sa püsti ka siis, kui sinu maailma alustalasid kõigutatakse.

Kui aga inimene Jumalat ei tunne, julgustaksin avama oma südant ka võimalusele, et Jumal on päriselt olemas – Ta armastab ja kannab hoolt. Ma tean, kui keeruline on seda vastu võtta maailmas, mis sageli õpetab vastupidist. Ometi võib juba üks siiras ja lihtne palve – „Jumal, näita mulle tõde. Näita, kas Sa oled tõeline“ – olla esimene samm täiesti uue elu suunas.

Olles kogenud kahe vastandliku vaimse reaalsuse erinevust, saan ma sügava veendumusega öelda, et Jumal ja see, mida Tema teeb, on võrreldamatult sügavam, tervem ja elavam kui kõik see, mida pakub maailm või uus vaimsus.

Mirjam Pärna rääkis oma lugu ka saatesarja “180 kraadi” 10. osas, mida saab vaadata TV7 arhiivist: tv7.ee/arhiiv

1 Jehoova tunnistajad peavad end kristlasteks, kuid neil on mitmeid kardinaalseid erinevusi. Just Kristuse ja Püha Vaimu jumalikkuse eitamine on peamine põhjus, miks Jehoova tunnistajaid ei peeta kristlasteks.

2 Keeltes rääkimine ehk glossolaalia on Püha Vaimu and, mille kaudu inimene palvetab või ülistab Jumalat sõnadega, mida ta mõistusega ei loo, vaid mis tuleb Püha Vaimu kaudu.

MÜÜDIMURDJA

Kas inimene on juhusliku evolutsiooni tulemus?

Foto: Freepik

Kuigi mõned usuvad, et kristlased eiravad teadust, eriti evolutsiooniteooriat, on läbi ajaloo olnud suur osa teadlastest kristlased, kes ei näe selles vastuolu, vaid leiavad, et teadus ja kristlus täiendavad teineteist. Kristlane võib aktsepteerida evolutsiooniteooriaid ilma Piiblit hülgamata või olla analüütiliselt kriitiline teooria suhtes, mis pole 100% kinnitust leidnud. Üks on kindel – Piibel jääb endiselt parimaks allikaks inimkonna päritolu mõtestamiseks.

Annika Kuusk

Vaieldamatu teadus?

Evolutsiooniteooria väidab, et kõik liigid on omavahel suguluses ühiste eellaste kaudu ning muutused toimuvad järk-järgult populatsioonides pärilike erinevuste ja loodusliku valiku toimel, kus paremini keskkonda sobivad organismid saavad rohkem järglasi. Evolutsiooniteooria järgi on universum umbes 13,7 miljardit aastat vana, Maa ligi 3,5 miljardit aastat ning inimene on kujunenud välja pika ja järkjärgulise arenguprotsessi käigus. Selle käsitluse aluseks on oletus, et elu tekkis spontaanselt.

Teadust ei saa pidada absoluutseks ja ilmeksimatuks: teadmised ja õpikud muutuvad ajas, tõendite valguses korrigeeritakse teooriaid. Evolutsiooniteooria ei ole muutumatu tõde, vaid areneb koos uute avastustega – ka Eesti bioloogiaõpikutes on viimastel aastakümnetel selle käsitlus oluliselt muutunud.

Teaduslik meetod eeldab väidete reprodutseeritavust ja mehhanismide selget mõistmist, mis aitab vähendada uurija maailmavaate mõju tulemustele. Aga evolutsiooniteooriat ei saa otseselt eksperimendiga kontrollida ega korrata, kuna see käsitleb minevikusündmusi. Seetõttu tugineb see filosoofilistele usu-eeldustele ega kuulu täielikult tavapärase empiirilise teaduse valdkonda.

Cambridge Ülikooli matemaatika emeriitprofessor John Lennox on kirjeldanud oma vestlustusi kolleegidega:

„Te väidate, et kõik on tekkinud evolutsiooni teel? Mida kasutasite selleks, et jõuda nendele järeldustele? Oma ajusid? Evolutsiooni järgi need ajud on tekkinud juhuslike mutatsioonide tõttu loodusliku valiku tagajärjel. Kuidas te teate, et neid ajusid saab usaldada kogu maailma selgitamiseks?"

Kusjuures Darwin ei püüdnud tõestada Jumala puudumist ja muretses, kui tema teooriat selleks kasutati. Oma kirjades väljendas ta korduvalt rahulolematust järelduste üle, mida tema ideedest tehti. Ta tunnistas ausalt, et tema teoorias on olulisi lünki, eriti fossiilsete üleminekuvormide puhul, ning lootis, et tulevased avastused aitavad neid täita. Pinge kristluse ja evolutsiooniteooria vahel tekkis pigem Darwini ideede hilisemate tõlgenduste, mitte Darwini enda kavatsuste tõttu.

Evolutsiooni uurimisel on esinenud ka pettusi, tuntuim neist on Piltdowni inimene (1912). Fossiili peeti „vahelüliks" ahvi ja inimese vahel, kuid ligi 40 aastat hiljem selgus, et kolju oli inimese ja orangutani osadest kokku pandud. Sellised juhtumid näitavad, et isegi teaduses võib esineda pettusi. Oluline on kriitiline kontroll ja kordusuuringud.

Evolutsiooniteooria 8 peamist probleemi:

1 Lüngad fossiilide arhiivis

Evolutsiooniteooria väidab, et liigid arenevad järk-järgult, kuid fossiilid näitavad tihti äkilist uute rühmade ilmumist ja väheseid vahevorme. Näiteks Kambriumi plahvatus (u 540 milj. aastat tagasi) toob lühikese aja jooksul välja mitmeid keerukaid loomahõime, samas kui varasemaid eelvorme on vähe. See tekitab küsimusi lihtsa lineaarse evolutsioonimudeli kohta.

2 Bioloogiline keerukus

Bioloogilised süsteemid, nagu silm või rakk, vajavad toimimiseks kõigi osade samaaegset täpset olemasolu. Kui üks komponent puudub, süsteem ebaõnnestub, mis seab kahtluse alla samm-sammult kujunemise loodusliku valiku kaudu. Isegi universumi 10 miljardi aasta jooksul ei näi juhuslikud protsessid suutvat tekitada inimese tasemel keerukust.

3 Elu päritolu jääb vastuseta

Evolutsioon selgitab liikide muutumist ajas, kuid ei käsitle elu esmast tekkimist elutust ainest. Abiogenees uurib selle võimalikke keemilisi radu, kuid täielikku ja eksperimentaalselt kinnitatud mudelit pole olemas. Seetõttu jääb elu algus teaduse suurimaks lahendamata küsimuseks.

4 Mutatsioonide kahjulikkus

Mutatsioon on püsiv muutus organismi geneetilises materjalis (DNA-s või RNA-s), mis võib tekkida spontaanselt või väliste tegurite mõjul. Enamik mutatsioone on neutraalsed või kahjulikud, ainult vähesed on kasulikud. Loodusliku valiku kaudu võib liik vastava liigi normist vaid teatud kaugusele eemalduda, aga mida suurem see kaugus on, seda väiksem on ellujäämise tõenäosus.

5 Molekulaarne keerukus

Elu toimimine sõltub väga spetsiifilistest valkudest ja DNA järjestustest. Biokeemilised uuringud näitavad, et elu põhineb keerukatel sünteesidel, mis vajavad täpselt koordineeritud ensüüme. Soome arsti ja kreatsionisti Soome arsti ja kreatsionisti Dr Pekka Reinikaineni sõnul ei ole olemas „lihtsat" elu – isegi kõige väiksem eluvorm vajab vähemalt 300 konkreetset ensüümi, et iseseisvalt eksisteerida ja paljuneda. Ühe ensüümi korrektne tekkimine on võrreldav 150 numbri loteriivõiduga 20 numbri hulgast, tõenäosusega 1 : 10^{77}. Tegelikkuses peaks võitma 300 korda samaaegselt. Seetõttu on elu isetekkimine juhuslike keemiliste protsesside kaudu äärmiselt ebatõenäoline.

6 Kaosest korrani?

Elu iseeneslik tekkimine ja keerukate süsteemide kujunemine on vastuolus termodünaamika teise seadusega, mis näitab süsteemide kalduvust korrastamatusele. Morfolüüsi seadus rõhutab, et organiseeritust ilma välise mõjutuseta on väga raske luua. Evolutsiooniteooria eeldab, et juhuslikud mutatsioonid ja looduslik valik võivad järk-järgult keerukust tekitada, kuid kriitikute sõnul ei selgita see, kuidas tekib kõrge korrapära ja täiuslikult toimivad bioloogilised süsteemid.

7 Sarnasused pole tõendiks

Paljud organismid on sarnased, kuid darvinism tõlgendab seda sageli automaatse tõendina ühisest päritolust. Sarnane anatoomia või rudimendid, nagu inimese sabaluu, ei tõenda seda tingimata. Looja võib kasutada samu lahendusi erinevate olendite puhul. Seega ei ole ka sarnasus loogiliselt piisav argument evolutsiooni kasuks.

8 Vastuseta sõlmküsimused

Evolutsiooniteooria eeldab suurt usku naturalismi, mille järgi kõik nähtused ja protsessid maailmas toimuvad loodusseaduste kaudu, ilma üleloomulike või jumalike sekkumisteta. See omakorda välistab elu eesmärgi, moraali ja autoriteedi. Lisaks ei selgita teadvuse, keele ega ühiskonna teket ega käsitle elu suurimaid küsimusi.

Maa vanus ja kristlike koolkondade vaated

Tänapäeval hinnatakse maa vanust peamiselt radiomeetrilise dateerimise abil, mis põhineb radioaktiivsete elementide lagunemisel kivimites kindla kiirusega. Seda meetodit on ka kritiseeritud, kuid hetkel pole teist paremat meetodit leitud.

Kristlased on ühel meelel, et Jumal on Looja, kuid seda, kui vana on Maa, tõlgendatakse erinevalt. Kristlaskonnas on neli erinevat vaadet, mis näitavad, et kristlus ja evolutsiooniteooria pole alati täiesti vastuolus.

Vana maa kreatsionism näeb loomispäevi pikemate ajaperioodidena ja selle järgi loodi inimene umbes 40 000 aastat tagasi. **Lünga teooria** tõlgendab 1. Moosese 1:1–1:2 vahel pikemat ajavahemikku ning kuut loomispäeva kui maa taastamist pärast katastroofi. **Teistlik evolutsiooni kreatsionism** õpetab, et Jumal kasutas evolutsiooni inimese keha kujunemisel, vaim aga loodi Jumala näo järgi. **Noore maa kreatsionism** väidab, et maailm loodi kuue sõnasõnalise päevaga 6000–10 000 aastat tagasi. Selle vaate järgi on Piibli loomislugu ajalooline ja sõnasõnaline, sest Jumala imed ei allu inimlikule loogikale.

Evolutsiooniteooria suurim probleem

Tegelikult ei ole maa vanus sageli niivõrd oluline küsimus kui inimkonna päritolu. Evolutsiooniteooria suurim probleem seisneb selles, et seda on kasutatud järeldusteks, nagu oleksime tekkinud juhuslike mutatsioonide kaudu, elutust ainest, ilma kõrgema eesmärgi ja Jumalata.

Inimestena otsime tähendust ja eesmärki ning sügaval sisimas armastust. Selline igatsus ei tulene üksnes bioloogiast või instinktidest, vaid tõenäolisemalt kõrgemast intellektist, mitte naturalistlikust juhuste kokkulangemisest. Kui universumil on algus, peab olema ka põhjustaja. Kõik, millel on algus, vajab põhjust. Universumi tekke puhul ei ole ratsionaalne väita, et selle põhjustas mittemiski. Samuti ei saa elu tekkida mittemillestki.

Kuigi teadus uurib elu tekkimist ja arengut, on sellel piirid ja puudused. Ei ole aga teaduslikku põhjust eitada Jumalat, kellel on meelevald sekkuda loomingusse. Paljude kristlaste jaoks on evolutsioon teatud piirini aktsepteeritav protsessina, kuid suurem probleem tekib siis, kui seda tõlgendada filosoofiana meie päritolu kohta.

Piibli loomisloo eelised

Tuleb rõhutada, et Piibli loomisloo eesmärk pole üldse määrata loomise aega, vaid tutvustada korrapärase ja hämmastava disaini autorit – Jumalat, kõige kõrgemat intellekti.

Piibli loomislool on mitmeid eeliseid. **Esiteks,** loomislugu ei seo Jumalat konkreetse ajamõõtkavaga – loomine võis toimuda kuue päeva või kuue miljoni aasta jooksul Jumala äranägemise järgi. **Teiseks,** loomislugu annab selge vastuse elu päritolule, mida darvinistlik käsitlus kogu keerukuses veenvalt seletada ei suuda. **Kolmandaks,** Piibli veeuputuse kirjeldus pakub ühtset seletust geoloogilistele mõistatustele, sh fossiilide äkilisele tekkimisele. **Neljandaks,** Piibel selgitab inimese eripära: inimene loodi lõplikuna, Looja näo järgi, andes inimesele tähenduse ja kõrgema eesmärgi. Kui inimene on vaid juhuse, aja ja aine pime tulemus, kaotab isiksus oma tähenduse. Ainult Piibel annab inimese isiksusele rahuldava seletuse – isikuline inimene saab pärineda üksnes isikulisest Loojast. **Viiendaks,** loomislugu vastab mateeria algpõhjusele. **Viimaks** ei piira Piibel teaduslikku uurimist, vaid julgustab seda süvitsi ja kriitiliselt jätkama.

Kui teadus jõuab oma piirideni, pakub Pühakiri vastuseid elu sügavaimatele küsimustele. Jumalat ei piira aeg, ruum ega ükski inimlik teooria. Tema suurust ja vägevust tunnistab kogu loodu – alates väikseimast aatomist kuni suurimate galaktikateni. Ka sinu elu on eriline, tähenduslik ja ainulaadne Jumala ime, millel on kõrgem eesmärk.

Kasutatud allikad:

Knechtle, S. (2024, 10. veebruar). *Kas Jumal lõi universumi?* [Video]. YouTube: Creation Academy.

Futuyama, D. J. (2005). *Evolution.* Sunderland, MA: Sinauer Associates.

Kroll, A. (2025, 3. veebruar). *Loomine vs evolutsioon* [Loeng]. Valguse Tee Piiblikool.

Pratney, W. (1982). *Loomine või evolutsioon?* Tallinn: Logos.

Ross, H. (1996). *Jumal ja kosmos.* Tallinn: Logos.

tv7.ee/apologeetika-ja-teadus

Värske kristlane: Otsus Jeesust järgida andis mulle rahu ja elule eesmärgi

“Ma olen nüüd osa millestki suurest. Mu elul on siht. Ma tean, mida ma teen ja keda ma järgin. See ei ole lihtsalt usk, vaid suhe Jeesusega,” räägib 14-aastane Claudia Helena Plovits, kes läks oktoobris toimunud “Lootuse aja” festivalile vabatahtlikuks ja sai seal päästetud.

Claudia Helena Plovitsit intervjueeris Oliver Õunmaa

Räägi, kuidas sa kristlasteks said. Milline on sinu lugu?

Kõigepealt kutsus kristlasest sõbranna mind kristlikusse laagrisse English Camp, kus veetsin aega toredate inimestega. Seal kuulsin esimest korda Jeesusest. Seejärel kutsuti mind Toompea koguduse noortekale ja augustis vabatahtlikuks noorteüritusele “Pöördepunkt”. Ma olin kohe nõus, sest mulle meeldib väga inimesi aidata. “Pöördepunktil” kutsuti inimesi Jumalat järgima. Ma mõtlesin, et võiks ju ka seda teha, kuid lõpuks lõin käega. Hiljem läksin ka “Lootuse ajale” vabatahtlikuks. Seal mõtlesin, et miks mitte teha see otsus ära. Kui “Lootuse aja” üritusel kutsuti inimesi ette, tundsin enda sees soojust ja mõtlesin: “Nii, Jumal on kohal. Claudia, mine ette!” Ma sain päästetud ja olen väga rahul selle otsusega. Pärast tegin üritusel oma vabatahtlikku tööd edasi.

Mis sinus muutus pärast seda, kui otsustasid järgida Jeesust?

Paari päeva pärast tundsin, et minusse on tekkinud rahu ja et ma olen nüüd osa millestki suurest. Ma olen olnud palju õnnelikum. Mu elul on siht. Ma tean, mida ma teen ja keda ma järgin. Mu parim sõbranna on ka märganud, et ma olen säravam, tunnen ja väljendan rohkem emotsioone. Mu elu on muutunud palju paremaks. Käin Toompea koguduses ja mulle meeldib väga ülistada. Mulle meeldivad jutlused. Need on seal väga põnevad! Olen oma kogudusega väga rahul.

Miks sa üldse otsustasid Jeesust järgima hakata? Miks usk tundus loogiline valik?

See ei ole ainult usk, vaid see on suhe. See, mida Piibel õpetab armastuse ja hoolimise kohta, päriselt töötabki.

Mis on olnud sinu kui noore kristlase jaoks raske?

Kõigi muude tegevuste kõrvalt aega leida, et näiteks Piiblit lugeda, pühapäeviti koguduses käia või noortekale jõuda. Noortekad on mu lemmikud, kuid oma kohustuste tõttu jõuan sinna praegu harva. Õnneks Piibli jaoks anti “Lootuse aja” festivalil lugemisplaan, mille järgi ma siis olen Piiblit lugenud. Olen mõistnud, et kui jätan vaimuliku elu unarusse, siis mul on raske kogeda Jumala ligiolu.

Kui keeruline on olnud sinu jaoks Piibli ja koguduses räägitu mõistmine?

Olen alles algaja piiblilugeja ja nii mõnigi koht on mulle segane. Samas võtan seda rahulikult ega torma. Õpin vaikselt juurde ja saan üha rohkem aru. Mul on koguduses palju häid sõbrannasid, kellelt küsida, kui ma aru ei saa. Ka jutlused aitavad Piiblit mõista. Samuti pusin ise päris palju, leian internetist abi. Teen väikseid edusamme, Jumala Sõna on mulle tähtsaks saanud ja tahan elada selle järgi.

Kuidas saavad kogenud kristlased noori kristlasi aidata?

Nad võiksidki suunata rohkem Piiblit lugema ja koguduses käima ning aidata kõike seal toimuvat mõista. Mind on see väga palju aidanud. “Lootuse aja” festivalil anti meile ka piiblisalmidega vihikud, mille abil saab neid uurida ja kirjutada välja, mida need tähendavad. See vihik on mind ka palju aidanud.

Su vanemad ei ole kristlased. Kui palju sa oled pidanud neile selgitama oma otsust?

Mu vanem õde on ka kristlane, nii et see neid väga ei üllatanud. Tõsi, ega ma pole selgitanud ka neile oma otsust ja arutelu sel teemal pole meie peres olnud. Lihtsalt olen rääkinud oma lugu sotsiaalmeedias ja selle kaudu on nad aru saanud, mis on muutunud. Õele ma ikka mainisin, ta on ikka väga õnnelik. Tundub, et ka vanemad on rahul.

Kuidas su mittekristlastest sõbrad on suhtunud sinu pöördumisse?

Neile pole ma ise midagi otse rääkinud. Küll aga siis, kui teema on üles tulnud, olen neile öelnud. Mõned küll on arvanud, et see on imelik, kuid ma jään kindlaks endale ja üldiselt neil on *chill* sellega. Kahjuks olen pidanud jätma ka mõned sõbrad maha, kes mulle hästi ei mõju ja kes ei mõista mu valikut.

Samas oled sa saanud ka uusi kristlastest sõpru. Millised nad tunduvad?

Mulle meeldib nende inimestega suhelda, kes mu koguduses on. Seni tundub mulle, et kohe on näha, kes on kristlane. Nad on väga toredad, südamlikud ja hoolivad. Olen saanud kogudusest ja erinevatelt üritustelt palju uusi sõpru. Ma armastan inimesi!

Foto: erakogu

5+ NOORTESAADE
KORD KUUS NELJAPÄEVITI
KELL 20.30

Liitu Plussmeedia tiimiga!

Kui tahad luua ägedat ja noortepärast kristlikku sisu - sotsiaalmeedia, podcastid, videod ja artiklid, siis võta meiega ühendust ja õpime koos!

KIRJUTA MEILE!

Plussmeedia

Negevi Juuda kõrbe piiril Foto: erakogu

Iisrael narratiivide lõksus

Hanna-Kerli Kippel on noor naine, kes oli kriitiline kõige suhtes, mis puudutas Iisraeli. Üks ootamatu kohtumine ülikooliõpingute ajal muutis tema vaateid täielikult. Pärast isiklikku kogemust ja põhjalikumat uurimist on ta veendunud, et Iisraeli teemadel vajame senisest rohkem avatud meelega süvenemist.

Hanna-Kerli Kippelit intervjueeris Annika Kuusk

Kuidas tekkis huvi Iisraeli vastu?

Ma ei kasvanud üles erilise armastusega Iisraeli vastu. Kuigi mu vanemad on pastorid ja Iisrael oli kristlaste seas kõneaineks, ei olnud see teema mulle lapse ega noorena südamelähedane, minu arusaam jäi pinnapealseks – sügavamat teadmist või isiklikku seost mul pikka aega ei olnud.

Minu jaoks algas lugu Budapesti ülikoolis, kus õppisin rahvusvahelisi suhteid. Huvitaval kombel olin tol ajal oma vaadetelt pigem Iisraeli-vastane. Kõik, kes on õppinud politoloogiat või rahvusvahelisi suhteid, teavad, et nendes valdkondades levivad teatud ideoloogiad ja välja on kujundatud kindlad narratiivid – see on rahvusvaheline poliitika. Juba õpingute alguses mõjutas mind üks peamine narratiiv: palestiinlased on põlisrahvas ning kuri Iisrael tuli ja võttis neilt maa ära ja tappis nende lapsi. Mäletan Iisraeli kohta kirjutatud kriitilisi raamatuid ja peetud loenguid, kus väideti, et Iisrael rikub rahvusvahelist õigust. See oli ka minu tollane vaade.

Minu lugu võttis ootamatu pöörde ühe üleloomuliku kogemuse kaudu. Tudengite reisil Bosniasse kohtusime Sarajevos juhuslikult umbes viiekümnendates eluaastates viisaka väljanägemisega mehega. Hetkel, mil ma teda nägin, täitis mind seletamatu sügav kurbus ja erakordselt tugev kaastunne. Hiljem palves küsisin Jumalalt selle kohta ning Ta näitas mulle Piiblist kirjakohta, kus Jaakob põgeneb kõrbes ja Jumal ilmutab end talle esimest korda. Jaakob ütleb Jumalale: "Kui viid mind elusalt tagasi, teenin Sind." (vt 1Ms 28:20–22) Jumal kõnetas mind väga selgelt ja tahtis, et ütleksin sellele mehele, et Jumal teab, kes ta on ning et kui ta hüüab appi Jumala nime, viib Jumal ta koju.

Järgmisel päeval kohtasin seda meest uuesti. Kutsusin ta kohvile ja rääkisin talle selle sõnumi. Nägin, et see puudutas teda sügavalt. Kui ta ütles, et on juut, täitis mind hetkega üleloomulik armastus juudi rahva vastu ja selge teadmine, et minu vastas istub mu vend. Ma nägin äkitselt suuremat Jumala lugu. Kõik, mida Piibel Jumala loost Iisraeliga räägib, sai korraga elavaks ja isiklikuks. Mees rääkis, et ta on holokaustis ellujäänute laps, kaotanud mõlemad vanemad. Lein on olnud nii suur ja talumatu, et ta oli sellest ajast saadik reisinud paigast paika ega teadnud enam, kus on tema kodu. Palvetasime koos ja tajusin selgelt, et Jumal tahab teda Iisraeli viia. Ma usun, et see kohtumine muutis tema elu ja kindlasti muutis see minu oma. Ühtäkki nägin kõige keskel Iisraeli ja mulle avanes kogu teema täiesti uuel viisil.

Kas pärast seda sündmust hakkasid teemat rohkem süvitsi uurima?

Hakkasin teadlikult uurima Iisraeli vaatepunkti ning ajaloolisi allikaid lugedes ilmnes üha rohkem moonutusi ja vastuolusid. Tänase konflikti mõistmiseks tuleb vaadata ajas tagasi.

Iisraeli riigi rajamise lugu osutus uurides hoopis teistsuguseks kui see, mida olin varem õppinud. Ühegi konflikti puhul ei saa enamik meist teada täielikku tõde – me näeme alati kellegi tõlgendust. Seepärast on oluline, millistele eeldustele arusaam toetub. Kui alused on valed, kinnistub paratamatult ka moonutatud pilt.

Läbi ajaloo on juudivastasus olnud tugevalt ideoloogiline ning see konflikt ei ole algusest peale seisnenud pelgalt palestiinlaste riikluse küsimuses, vaid selles, et juutidel ei tohi selles piirkonnas olla üldse kohta. Selle juured ei ole üksnes kohalikes kannatustes, vaid laiemas religioosses ja poliitilises vastuseisus. Ma ei väida, et Iisrael on kõiges eksimatu või selle valitsus oleks täiuslik, aga nägin nii ühte kui ka teist poolt. Kuid mida rohkem teemat uurisin, seda selgemaks sai, et selle sõja tegelik sisu on palju keerulisem kui see pilt, mida enamasti näidatakse.

Kas läksid mõne õppejõuga vaidlema?

Ma esitasin tegelikult professorile lihtsaid küsimusi. Mida ütleb Iisrael ise oma tegevuse kohta ja milline oli sellele eelnenud taust? Vastuseks sain sageli emotsionaalseid ja isegi manipuleerivaid reaktsioone: „Miks sa üldse selliseid küsimusi küsid?" See tundus kummaline.

Meile tundub, et meil on õigus pelgalt seetõttu, et oleme lugenud mõnda artiklit, kuid tegelikult ei pruugi me mõista teema sügavamat tausta. Selle teema puhul peaks iga inimene lähenema eeldusest, et küsimusi on rohkem kui vastuseid.

Toon ühe konkreetse näite. Pärast bakalaureuseõpinguid Budapestis soovisin jätkata haridusteed julgeolekuvaldkonnas. Ühel hetkel jõudis minuni info stipendiumidest ja õpivõimalustest Iisraelis. See tundus hea mõttena, sest Eestis on väga vähe inimesi, kellel oleks Lähis-Idas õppimise kogemus. Iisraeli õppima minnes vajasin soovituskirja Eesti õppejõult, kellega mul oli varasemalt positiivne kontakt. Alguses oli ta toetav ja rõõmus, kuid hetk pärast sihtkoha mainimist muutus tema suhtumine totaalselt – rahulikust, erudeeritud professor ärritus, küsides, miks ma üldse sinna minna tahan. Püüdsin mõista, kas tema vastuseisu taga on mingi loogiline või akadeemiline põhjendus. Peagi sai selgeks, et seda ei olnud – tegemist ei olnud ratsionaalse vastuse, vaid vaimse vastuseisuga.

Minu kogemused Iisraeliga on korduvalt näidanud, et tegu ei ole ainult poliitilise või akadeemilise küsimusega – mängus on ka vaimsed jõud ja ideoloogilised agendad. Mõnikord võib vastuseis tunduda täiesti irratsionaalne.

Kas Iisraelis elamine muutis su vaateid täielikult?

Vahel võib jääda mulje, et erinevad ideoloogiad mõjuvad inimestele Iisraelis kohe eriti tugevalt ja nad kalduvad pooldama ühe poole narratiivi. Sellisel juhul reaalsus moondub ja ei suudeta näha enam loo taga olevaid inimesi. Minule mõjus see keskkond vastupidiselt – ma õppisin nägema palju kaugemale. Õppisin ja töötasin Iisraelis kokku viis aastat ja puutusin kokku nii juutide, Iisraeli araablaste kui ka palestiinlastega.

Terrorirünnakuid kogesin väga isiklikult ja reaalselt – olin ise olukorras, kus oleksin pidanud olema rünnaku sihtmärgiks osutunud bussis. Nägin palestiinlasi rõõmustamas rünnaku üle, mis tappis juute – see raputas mind sügavalt. Samal ajal väljendasid paljud mu juutidest ja ka araablastest sõbrad siirast kaastunnet kõigi kannatajate vastu, sõltumata rahvusest. Nägin, et Iisraeli rahva valdav hoiak oli see, et nad soovivad elada rahus oma naabritega. Sellistel hetkedel ei ole küsimus enam valitsuse otsustes, vaid selles, mis on päriselt inimese sees.

Mõistsin ka, kui sügavas ideoloogilises lõksus palestiinlased on. Reaalne kannatus koos põlvkondade jooksul edasi antud vihkamise, juute demoniseeriva narratiivi ja ohvrimentaliteediga muudab inimest nii, et ta ei suuda võtta mitte mingisugust vastutust. Sellises olukorras ei ole väljapääsu ega lahendusi. Sama kehtib ka Iisraeli kohta - ühtepidi tuleb mõrvarlik agenda ja seda elluviivad isikud kõrvaldada, et ennast kaitsta, aga kui kaob võime näha palestiinlasi inimestena, ei ole teed edasi. Minu jaoks maskid langesid ja pilt muutus selgemaks.

Kuidas elavad araablased Iisraelis? Milline on nende identiteet ja suhtumine?

Araablasi elab Iisraelis palju ja nad tunnevad end seal koduselt ja toetavad riiki, teenides isegi Iisraeli kaitseväes. Paljude jaoks ei ole suurim probleem mitte Iisrael ise, vaid hävitavad ideoloogiad. Araabia ühiskondades on au ja avalik kuvand kultuuriliselt väga tähtis, mistõttu sageli erineb ametlik retoorika ja kulissidetagune tegelikkus. Kuigi piirkonnas on pinge püsinud alates 1948. aastast, on sõlmitud rahuleppeid ja araabia maailmas toimuvad muutused, eriti noorema põlvkonna seas.

Iisrael on Lähis-Ida ainus demokraatlik riik. Võrreldes ümbritsevate riikidega Vahemere idarannikul on kohalike araablaste jaoks Iisrael tegelikult parimaid elukohti. Iisraeli araablastel on lähipiirkonna parim elatustase, esindatus poliitikas ja ligipääs haridusele ning meditsiinile. Ka pärast 7. oktoobrit osalesid araablased kannatanute abistamises ja Gazas toimunud sõjas. Samas ei ole Iisrael täiuslik – nagu igas ühiskonnas, leidub ka seal rassismi. Iisrael riigina seda kindlasti ei poolda.

Milliseid sarnasusi näed veel Eestiga lisaks sellele, et oleme demokraatlikud väikeriigid?

Eestil ja Iisraelil on tõsised julgeolekuprobleemid – Eestil üks ohtlik naaber, Iisraelil neid mitmeid, nii riike kui ka terrorirorganisatsioone. Iisrael ja Eesti jagavad samu väärtusi – valitud võim, rahva hääl ja erinevate gruppide esindatus. Iisraelis toimivad demokraatlikud mehhanismid ka praktikas, sh otsused vähemuste kasuks. Inimesed ei tea, et Iisraeli ülemkohus on teinud korduvalt otsuseid araablaste ja palestiinlaste kasuks. Siiski sageli seatakse Iisraelile standardid, mida teistelt riikidelt ei nõuta.

Oled hiljuti alustanud saatesarja „Miks Iisrael?". Kuidas see sündis?

Alates 2020. aastast, mil Iisraelist Eestisse naasin, nägin kogudustes suurt vajadust selgituste ja tervikpildi järele – infot on palju, kuid mõistmist vähe. Minu kogemusel avaneb see teema pigem südame kaudu. Eelmisel suvel palvetasin selle teema pärast koos lähedase Iisraeli sõbraga. Vahetult pärast seda sain kutse juhtida TV7 Iisraeli-teemalist saadet. Sisemiselt teadsin, et see on õige samm ning sündis visioon vestlussaatest, mis läheks uudistest sügavamale.

Saatesari **"Miks Iisrael?"** Foto: Signe Helemaa

Kuidas sa ise orienteerud infosõjas ja eristad fakte propagandast?

Propagandat on mõlemal poolel, seetõttu tuleb alustada küsimusest, mis tegelikult juhtus. See nõuab rahulikult konteksti süvenemist. Seejuures tuleb ka tunnistada endale ausalt, et siit kaugelt me ei tea tegelikult väga midagi. Sotsiaalmeedia ei ole enamjaolt usaldusväärne allikas – tervikpilt tekib siis, kui analüüsida fakte ja eri vaatenurki. Tõele lähemale jõudmine nõuab esimestest emotsioonidest eemaldumist ja kainet mõtlemist, mitte pealkirjade uskumist.

Ka rahvusvahelised organisatsioonid ei ole alati neutraalsed. ÜRO on eelkõige poliitiline, mitte akadeemiline institutsioon ja selle otsuseid on mõjutanud ka paljud Iisraeli suhtes vaenulikud riigid. Seda näitab selgelt ebaproportsionaalne hulk Iisraeli-vastaseid resolutsioone võrreldes konfliktidega, kus toimub tegelik genotsiid ja kui on näljahäda, näiteks Aafrikas ja Aasias. See vastuolu ei ole juhuslik ja peaks panema küsima, miks just Iisrael on pideva fookuse all.

Veelgi kõnekam on fakt, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu juht on olnud Iraan. Riik, mille enda inimõiguste olukord on katastroofiline. Samal ajal on korduvalt paljastatud ideoloogiline kallutatus, korruptsioon ning relvade ja raha väärkasutus ÜRO-s. UNRWA-s on töötanud Hamasi liikmed ning on tõendeid, et saadud abi on suunatud terrori toetamiseks.

Ometi võetakse ÜRO väiteid sageli automaatselt tõena. Meedias tsiteeritakse „rahvusvaheliste ekspertide sõnu", kuigi raportid on küsitava kvaliteediga. Keegi ei kontrolli – sest „ÜRO ju ütles".

Päris palju levib ka juudivastaseid vandenõuteooriad. Kuidas kommenteerid?

Oluline on selgelt eristada valitsuse kriitikat rahva demoniseerimisest. Iga valitsust võib ja peabki kritiseerima – ka Iisraeli oma, nii nagu me ei pea eksimatuks ka Eesti valitsust. Probleem tekib siis, kui poliitiline kriitika muutub väiteks, et „juudid on kõiges süüdi". See ei ole enam analüüs, vaid antisemitism – ajalooliselt korduv ja ohtlik muster. Samuti on moraalselt ja ajalooliselt õigustamatu seada kahtluse alla Iisraeli riigi olemasolu tervikuna. See loogika sarnaneb Venemaa suhtumisega Ukrainasse ning viib paratamatult vägivalla ja inimelude kaotuseni.

Sageli ei märgata, kui kergesti libiseb Iisraeli kriitika rahvuslikuks vihaks. Siin tasub meeles pidada, et Iisrael on maailma ainus juudi rahvusriik, samamoodi nagu Eesti on eestlaste rahvusriik. Me elame rahvusriikide maailmas, hoolimata sellest, et rahvuslus on tänapäeval sageli halvas valguses. Vähemuste ja sisserändajate olemasolu ei muuda seda põhifakti ei Eestis ega Iisraelis.

Milliseid müüte oled veel kohanud?

Müüt 1:

Iisrael ajab Läänekaldal araablasi suvaliselt kodudest välja

Sageli käsitletakse Läänekalda majade lammutamist kui süstemaatilist araablaste väljatõstmist. Tegelikkuses on paljud neist hoonetest ehitatud ilma loata ning nende ümber on toimunud aastakümneid kestnud õigusvaidlused. See ei erine olukorrast, kus ka Eestis sekkub riik loata ehitamise korral. See ei tähenda, et juudi äärmuslaste seas ei esineks vägivalda – on olnud rünnakuid, süütamisi ja raskeid kuritegusid. Need on reaalsed ja kahetsusväärsed ning ka Iisraeli riigil on olnud äärmiselt keeruline omaenda äärmuslastega toime tulla. Olukord ei ole mustvalge, vaid mitmetahuline.

Müüt 2:

Iisrael paneb Gazas toime genotsiidi

Genotsiid tähendab teadlikku ja sihipärast rahvuse hävitamist, nagu holokaust. Kui võrrelda seda ajalooliste genotsiididega – nagu Rwanda, Armeenia või holokaust –, siis näeme seal dokumenteeritud massihaudasid ja süsteemset hävitustööd. Selliseid tõendeid Gaza kohta ei ole, kuigi neid püütakse näidata. Paljud arvud pärinevad Hamasi kontrollitavatest allikatest, mida sõltumatud eksperdid on kahtluse alla seadnud. Gazas toimub linnasõda, kus terroristid kasutavad oma rahvast inimkilbina, mis teeb tsiviilohvrite vältimise väga keeruliseks. Iisraeli operatsioonide tsiviilohvrite osakaal on ajaloolises võrdluses erakordselt madal. Fakt on see, et inimesi teavitati operatsioonidest ette ning bossid istusid tunnelites, rahvas oli majades. Enne genotsiidile viitamist tuleb rahulikult faktidele otsa vaadata. Ma ei eita, et ohvreid on olnud – loomulikult on. Kuid numbreid on sageli teadlikult ülepaisutatud ning harva selgitatakse ausalt, miks ja kuidas inimesed hukkusid.

Müüt 3:

Iisrael takistab Palestiina riigi loomist

Levinud arusaam, et Palestiina riigi puudumine on Iisraeli süü, ei vasta tõele. Aastakümnete jooksul on olnud mitmeid läbirääkimisi ja rahuplaane, mille raames Iisrael on olnud valmis loovutama territooriumi Palestiina riigi rajamiseks. 2005. aastal eemaldas Iisraeli riik sunniviisiliselt Gaza sektorist 21 juudi asundust ning see ala anti palestiinlastele omariikluse arendamise eesmärgil. Aasta hiljem toimusid valimised ja võimule tuli ülekaalukalt Hamas – organisatsioon, mille eesmärk ei ole riigi rajamine, vaid juutide hävitamine. Rahvusvaheline abi suunati tunnelite ja relvastuse ehitamisse. See muster on lähiajaloos palju kordunud: Iisrael on olnud vastutulelik, vastaspool keeldunud koostööst.

Müüt 4:

Iisrael on niisama okupeerinud maid

Miks räägitakse okupatsioonist, müüridest, kontrollpunktidest, aga ei küsita, miks need tekkisid? Need tekkisid reaalse julgeolekuohu tõttu, kuna kohvikuid ja busse lasti õhku, enesetaputerroriste ja rakette oli väga palju (nt teise *Intifada* ajal). Iisrael pidi tegutsema, sest vastasel juhul oleks jätkunud tsiviilisikute tapmine.

Müüt 5:

Palestiinlaste kannatused on täielikult Iisraeli vastutus

Tuleb tunnistada palestiinlaste väga reaalset inimlikku tragöödiat. Kui inimene sünnib keskkonda, kus kogu viha on suunatud Iisraeli vastu, kus puuduvad väljavaated ning kus elu kontrollib terrorirorganisatsioon, siis on see vaimne ja füüsiline vangla. Kuid Iisraeli ei saa süüdistada oma kodanike kaitsmises. Võib arutleda, kas oleks pidanud midagi teisiti tegema läbirääkimistes ja/või sõdade ajal. Ehkki Iisrael on riik ja sõjaliselt ülekaalus, ei saa temale ainsana vastutust lükata – ei palestiinlaste ühiskonnas toimuva eest, vägivalla algpõhjuste ja ideoloogia levitamise ega, konflikti kulgemise eest. Nagu üks Iisraeli toetav Palestiina poliitik hiljuti ütles – muutus ei ole võimalik seni, kuni end nähakse ainult kollektiivselt ohvrina; kompromissidest keeldutakse, kaotust ülistatakse lahenduste asemel ning vastutuse võtmist välditakse.

Müüt 6:

Palestiina rahvuslik identiteet on ajalooline

Palestiina ei olnud enne Iisraeli riigi loomist iseseisev riik, vaid eri araabia kogukondade (jordaanlased, süürlased) asuala eri impeeriumide koosseisus. Ottomani impeeriumi ajal (1517–1917) kuulus see Süüria provintsi alla ning piirkonnal puudus eraldiseisev rahvuslik identiteet. Palestiina nimi pärineb Rooma impeeriumilt, kes nimetas ala juutide ajalooliste vaenlaste – vilistite järgi. Islam tekkis sajandeid hiljem ja kohalikud moslemid hakkasid end palestiinlasteks nimetama alles 1964. aastal. Samal maal on järjepidevalt elanud ka juudid. Ajaloos tagasi minnes jõuame siiski juutideni.

Kui paljud päriselt toetavad terroriorganisatsiooni Hamas?

Erinevad uuringud on leidnud erinevaid tulemusi ning need tulemused on ka ajas muutunud. Üks 2023. aasta detsembris Ramallahi linnas asuva uurimiskeskuse (Palestinian Center for Policy Survey and Research) läbiviidud küsitlus, mis pälvis ka rahvusvahelist tähelepanu leidis, et 72% Gazas ja Läänekaldal asuvatest palestiinlastest toetas rünnakuid. Oleksin selle uskumisega ettevaatlik, sest tegemist on sõja ajal avaldatud küsitlusega. Nimetatud uurimiskeskuse väljaanded on varem ühtinud äärmuslike rühmituste propagandaga ning seetõttu on nende usaldusväärsus seatud kahtluse alla. Samuti tuleb arvestada, et Hamas kontrollib rangelt infot ning inimesed ei pruugi julgeda oma tegelikke vaateid väljendada, sest see võib neile maksta elu. Hilisemad uuringud, näiteks 2025. aastal Tel Avivi ülikooli juures tegutseva rahvusvahelise julgeoleku-uuringute keskuse (INSS) küsitlus, on osutanud oluliselt väiksemale toetusele. Teisalt, toetust on ja traagiliselt palju. 7. oktoobri rünnakute heakskiit tähendab sisuliselt tuhandete tsiviilisikute, sealhulgas naiste ja laste tapmise pooldamist. Sellele puudub igasugune moraalne või poliitiline õigustus.

Kas noorte Palestiina-meelsuse põhjuseks on sotsiaalmeedias leviv valeinfo?

Minu hinnangul on peamised mõjutajad sotsiaalmeedia ja ülikoolid. Kuigi ülikoolid peaksid andma faktiliselt tasakaalustatud käsitluse, domineerivad rahvusvaheliste suhete ja politoloogia valdkonnas tihti kindlad ideoloogilised suunad, eriti Ameerika ülikoolides. Täna suhtuksin Ameerika tippülikoolide – nagu Harvard – mainitud osakondade väljaannetesse ettevaatlikult. Seal mängivad rolli ka poliitilised vastasseisud ja rahastused. Näiteks on avalikkuseni jõudnud info, et mõne ülikooli suursponsor on Katar. Need mõjud levivad ka Euroopasse ja Eestisse, kus akadeemilised artiklid on sageli selge ideoloogilise taustaga. Sotsiaal- ja humanitaarteadustes on võimalik isegi absurdsed seisukohad veenvalt esitada, sest tõlgendamisruum on palju suurem kui reaalteadustes.

Mida tähendab Piibli üleskutse paluda rahu Jeruusalemmale?

Soovitan vaadata saadet "Miks Iisrael?", kus selgitame ajaloolist ja vaimulikku järjepidevust, mis näitab, et Iisraeli taastamine on osa Jumala loost. See ei tähenda, et kõik oleks täiuslik – Iisraelis elavad tavalised, ekslikud inimesed. Me ei ela veel ajas, kus Messias on tulnud ja õiglus täielikult kehtib. Lugu ei ole veel lõpuni kirjutatud. Aga Piibli järgi on juutidel õigus omal maal elada. Kristlane saab toetada seda, mida Jumal on öelnud ning palvetada selle loo lõpuleviimise eest.

Palestiinlaste eest palvetamine on ju samuti oluline?

Just! Kristlased peaksid nägema Jumala plaani Iisraeliga ja armastama kõiki inimesi. Nii nagu palvetame venelaste, ukrainlaste ja kõigi rahvaste eest, peame palvetama ka palestiinlaste eest – et nad saaksid vabaks, leiaksid lootuse ja jõuaksid lepituseni.

Palestiinlased ei tohiks jääda vägivalla ja ideoloogilise pimeduse lõksu – selle eest tuleb palvetada. Konflikt on peamiselt vaimne ja ideoloogiline.

Kas soovid veel midagi lõpetuseks öelda?

Kõik, mida Jumal meile annab, on ilmutuslik. Keegi ei tulnud usule ilma ilmutuseta. Iisrael on Jumala südames ning selle mõistmine nõuab vaimsete silmade avanemist. Me peaks huvituma sellest, mis on Tema südames, mitte ainult oma eluga seonduvast. Piibel ütleb, et Iisraeli lugu pole lõppenud ja meil on selles oma osa. Iisraeli rahva kaudu jõudis meieni Jumala Sõna – ja nüüd on meil midagi neile vastu anda. Kutsun kõiki üles süvenema Iisraeli teemadesse, küsima Jumalalt vastuseid ning palvetama rahu eest selles piirkonnas.

tv7.ee/iisrael

Näen Jeesust tulevat - mida Piibel räägib lõpuaegadest?

Markku Veilo on tunnustatud piibliõpetaja ning mitmete raamatute autor, kes on külastanud Eesti kogudusi juba üle kümne aasta. Tal on tugev prohvetiand, millega ta on teeninud paljusid inimesi nii Soomes kui Eestis ning jaganud prohvetlikke sõnumeid saates "Mis ajad on tulekul?". TV7 kirjastus on andnud eestikeelsena välja tema raamatu "Kahe hingega mees", mis on saadaval TV7 e-poes (pood.tv7.ee). Küsisime temalt, kas tal on viimase aja kohta prohvetlikke sõnumeid.

Autor: Markku Veilo

Markku Veilo

Kui ma palvetasin ja olin vaikselt Issanda ees aasta lõpus, siis mu silme ette kerkis pilt. Nägin suurt valget pilve, millel oli justkui kujutatud Jumala nägu. Jumal sirutas vasaku käe, mis meenutas samuti pilve, ja Tema peopesalt läks liikvele valge hobune, kelle seljas ratsutas punases rüüs mees, kroon peas. Tundsin ära, et ratsanik oli Jeesus.

Usklikud on umbes kaks tuhat aastat oodanud Jeesuse teist tulemist. Paljud on sellest ootamisest juba väsinud ning pettunud sõnumites, mis räägivad Tema tulemisest. Kas Piiblis on mingeid prohvetlikke märke, mille põhjal võiks järeldada, et elame praegu niinimetatud lõpuajal või oleme juba jõudmas Piibli kuulutatud Issanda päeva algusesse? Issanda päevaks nimetatakse viimast, umbes seitsme aasta pikkust ajajärku, mil antikristlik valitsus hakkab maa peal valitsema neid inimesi, kes on keeldunud vastu võtmast Jumala pakutud päästet. Samuti nimetatakse seda ajaks, mil peetakse Kristuse ja Tema pruudi – koguduse – pulmapidu. Issanda päeval võtab Jeesus Kristus järk-järgult lõpliku valitsuse maa peal enda kätte, enne kui algab tuhandeaastane rahuriik.

Ja seitsmes ingel puhus pasunat. Siis sündisid suured hääled taevas ning ütlesid: "Maailma valitsus on saanud meie Issanda ja tema Kristuse omaks, ja tema valitseb ajastute ajastuteni!" (Ilm 11:15)

Vene karu ja kolm küljeluud

Kui Venemaa okupeeris Krimmi poolsaare 2014. aastal, algas Ukraina sõda. 24. veebruaril 2022. a muutus Krimmi konflikt täiemahuliseks sõjaks, mille eesmärk oli Ukraina kiirelt vallutada. Nii ei ole siiski juhtunud, vaid Ukraina rahvas on sellest ajast peale vapralt kaitsnud oma maad Venemaa vallutuskatsete eest.

Taanieli raamatu seitsmendas peatükis räägitakse lõpuajast ja karu välimusega metsalisest, kelle suus hammaste vahel on kolm küljeluud. Karule öeldakse: „Tõuse, söö palju liha." (Taanieli 7:5) Võib nüüd mõelda, et need prohvetikuulutused on juba ajaloos täitunud ja see karu kujutab Pärsia (muistne Iraan) impeeriumit aastal 550 eKr. Küljeluud karu suus sümboliseerisid muistseid riike: Lüüdia, Babüloonia ja Egiptus.

Piibel on aga imeline raamat, sest selle prohvetlikel sõnumitel on sügavus, mis tähendab, et need võivad täituda rohkem kui üks kord (Ef 3:18).

Kui loed Taanieli raamatu seitsmendat peatükki edasi, selgub lõpuajaga seotud sõnum. Kas Vene karu rünnak Ukrainale idast on osa Taanieli prohvetikuulutuse lõplikust täitumisest? Kas on juhus või tähenduslik see, et Luhanski, Donetski, Zaporižžja ja Hersoni piirkonnad meenutavad küljeluud, mida karu parasjagu hammustab? Kui Ukraina sõda on esimene suur märk Vene karu liikumisest, siis millised Venemaa piiririigid on kaks ülejäänud küljeluud? Ameerika lõvi on Euroopat hülgamas, temalt rebitakse tiivad (Taanieli 7:4), nii et karul on üha suurem võimalus sööma hakata. Võimsa eestpalve järele on praegu väga suur vajadus.

Gaza hävib Issanda päeval

Iisraeli on kirjeldatud kui suurt kella ja tunnusmärki. Tegelikult on kogu Iisraeli riigi sünd 1948. aastal olnud paljude jaoks üks suurimaid tõendeid Jumala sõna ilmutuse tõepärasuse kohta. Sellest ajast peale on ka hajali elanud, üle maailma laiali olnud nn kadunud suguharud hakanud Iisraeli tagasi pöörduma. See on olnud jätkuv protsess ja see lõppeb tuhandeaastase rahuriigi alguses (Jesaja 49:12–21). Iisraeli riik on olnud erinevate terroriorganisatsioonide ja teda ümbritsevate riikide surve ja rünnakute sihtmärk juba asutamisest saadik. Viimastel aegadel on aga enim tähelepanu pälvinud Gaza sõda, mis algas siis, kui Hamas ja teised Palestiina võitlejad ründasid 7. oktoobril 2023. a Gaza sektorist ootamatult Iisraeli. See rünnak oli barbaarne ja Iisrael vastas sellele jõuliselt nii nagu Piibel meile juba aastatuhandeid tagasi ennustas: "Sest Assa jäetakse maha ja Askelon jääb tühjaks, Asdod aetakse ära keskpäeval ja Ekron juuritakse välja!" (Sefanja 2:3–7; vt ka Jeremija 47; Sakarja 9)

Juutide ülemaailmne tagakius on juba hakanud pead tõstma, mis on suur piibellik märk lõpuaja algusest. Lõpuks ründavad kõik rahvad Iisraeli nn Harmagedooni lahingus.

Nägin Kristust tulemas, aga mis juhtub edasi?

Paljud usklikud ootavad koguduse ülesvõtmist, enne kui saabub Issanda päeva viimane seitsmeaastane periood. Seda on väidetud 1. Tessalooniklaste 1:10 alusel: "Jeesus tõmbab meid välja tulevasest vihast." Kas nähtud nägemus kujutab seda, et järgmisena võetakse usklikud üles pulmapeole taevasse? Kas Kristuse pruut on valmis ülesvõtmiseks või peab ta kuidagi valmistuma selleks suureks sündmuseks – oleme ju keset suurt ülemaailmset usust äratagamist (Ilm 19:7)? Vastan nendele küsimustele siin veel lühidalt.

Piibel ütleb, et Kristuse tagasituleku täpset aega keegi ei tea (Mt 25:13). Aga kas on võimalik teada Tema tuleku aastat, kuud või näiteks nädalat? Huvitav on see, et prohvet Eelija teadis täpselt, millal ta koju läheb – Issand oli seda ilmutanud nii talle kui ka kõigile teistele tema järgijatele (2Kn 2:1–11). Läbi aastatuhandete on aga usklike jaoks olnud kõige olulisem valvata oma vaimset olukorda. „Vaata, ma tulen pea (**kreeka k** *tachu* – äkitselt, kiiresti, ootamatult), ja mu palk on minuga tasuda kätte igaühele nõnda nagu tema tegu on!" (Ilm 22:12)

Mis siis, kui kogudus ei ole veel ülesvõtmiseks päris valmis, aga Kristus tuleb oma pruuti kodust ära tooma, just nagu juudi traditsioon on, ja üllatab meid kõiki – juba sel 2026. aastal? Mis siis, kui Kristuse tulek on seotud viimase suure ärkamisega, mis puhastab koguduse ja valmistab pruuti ülesvõtmiseks? Kas sina, lugeja, oled püüdnud kuulata, mida Vaim ütleb kogudusele ja sulle isiklikult? Kas oled valmis kohtuma oma Kuningaga ja minema koju? Kas Jumala Vaim on pannud sind armastama Kristust kogu südamest? Usun, et nüüd on aeg hüüda: „Ennäe, peigmees! Tulge välja teda vastu võtma!" (Mt 25:6) On aeg lambid korda teha. Jumala Sõna on ainus absoluutne tõde sel suurel pettuse ajastul, mil tehisintellekt hakkab inimkonda järk-järgult valitsema.

Usun viimasesse lõikusesse, mille puhtaks tehtud, Kristust austav kogudus (vt 2Ts 1:6–10) veel sisse toob, sest on ilmne, et paganate arv ei ole veel täis (Rm 11:25). Usun, et Kristuse tulek toob kaasa uue väe neile, kes Issandat ootavad – siis algab tasu maksmine. Joeli prohvetikuulutuse lõplik täitumine on kindlasti lähedal. Ja viimseil päevil sünnib, ütleb Jumal, et ma valan oma Vaimust välja kõigi inimeste peale ja teie pojad ja teie tütred ennustavad ja teie noored näevad nägemusi ja teie vanad näevad unenägusid, ning oma teenrite ja teenijate peale ma valan neil päevil välja oma Vaimust ja nad ennustavad, ning ma annan märke ülal taevas ja tunnustähti all maa peal: verd ja tuld ja suitsusambaid. (Ap 2:17–19)

Autor: Taivas TV7

Ilma riigi- ja reklaamirahata: kes seisab meediakanali taga?

Foto: Signe Helemaa

Taevas TV7 on annetustel põhinev meediakanal, mida ei rahasta riik ega hoia ülal reklaamitulu. Sageli sellele ei mõelda, kuid juba 16 aastat on kanal tegutsenud ja arenenud, pakkudes sisu, mida mujalt ei leia – seda kõike tänu lahketele annetajatele.

Ethel Suurküla on Ridala koguduse pastor ja Haapsalu perekonnaseisuametnik, kes on muu hulgas otsustanud Taevas TV7 tööd püsivalt toetada. Miks otsustab üks pastor külvata ja panustada just TV7 töösse?

Ethel Suurküla intervjueeris Annika Kuusk

Mis saated on teid TV7-s kõnetanud?

TV7-s on ehk enim kõnetanud mind saated, milles õpetatakse Piiblist. Mäletan, et aastaid tagasi, kui avastasin sealt Derek Prince'i, siis olin väga põnevil ja ootasin igat uut osa.

Tänaseks on ka nende saadete hulk, mida Eesti TV7 ise toodab, kasvanud väga suureks. Selles valikus on samuti põnevaid saateid, millest üks on eriti südamelähedane, ja see on saatesari Piibli naistest "Kirkuse kiituseks".

Mis põhjusel otsustasite hakata TV7 toetajaks?

Hakkasin kanali toetajaks siis, kui mõtlesin kõigile neile saadetele, mida ma vaatan, ja sain aru, et keegi peab ju ka selle eest tasuma. Küllap siis see mõte viis ka selleni, et hakkasin tegema annetusi. Püsimakse tuli hiljem, kui sain aru, et seda oleks vaja teha järjepidevalt. Lihtsamat asja püsimaksekorraldusest pole.

Eestimaa kogudused, kristlik meedia jt kristlikud organisatsioonid tegutsevad annetuste toel. Kui kutsutakse üles annetama, siis kas näete koguduste ja meediakanalite vahel konkurentsi?

Konkurents koguduste ja kristliku meediakanalite vahel on kohatu. Kristlastena soovime evangeeliumit jagada ning selles tegevuses me ei konkureeri, vaid töötame alati koos ühiselt Jumala heaks. Kõik kogudused ei ole võimelised kvaliteetselt oma jumalateenistusi meedias kajastama. Kui aga leidub kogudusi, kel on selleks head oskused ja nad on leidnud selleks ka suurepärased vahendid, siis selline töö ja tulemus on ainult tervitatav.

Kas ja kuidas olete oma elus kogenud külvamise printsiibi vilju?

Kui mõelda külvamise peale, siis minul tulevad ikka kohe silme ette kevadised seemnepakid. Ühelgi kevadel pole ma mõelnud seda, et aasta tagasi ju külvasin, miks ma peaksin siis jälle seda tegema. Külvamine on üks äärmiselt põnev tegevus, sest sellega kaasneb ka alati saak. Kui juhtub, et endal on põllumaa olemas, siis pannakse ikka rohkem kui küllaldaselt seemneid maha, sest nii hea on jagada oma saagist ka teistele. Usun, et see põhimõte toimib kõigis valdkondades.

Mida ütleksite neile, kes kaaluvad toetajaks hakkamist?

Minu püsiv igatsus on see, et TV7 oleks kvaliteetne telekanal, kust paljud leiavad vastuseid oma küsimustele, või siis nad jätkuvalt otsekui "kogemata" komistavad sellele kanaleid vahetades ja tegelikult leiavad oma ellu selle kõige väärtuslikuma suhte – suhte Jumalaga! TV7 toetamine on kui külvamine suurele evangeeliumi põllumaale, kust on oodata head lõikust!

SINU PÜSIV TOETUS MUUDAB ELUSID

Toeta elumuutva sõnumi levikut!

Helistades
900 1770

Swedbank
EE05220022104838841 1
TAEVAS TV7 KRISTLIK ÜHING MTÜ

TAEVAS TV7

AVASTA PÕNEVAT LUGEMIST:

pood.tv7.ee

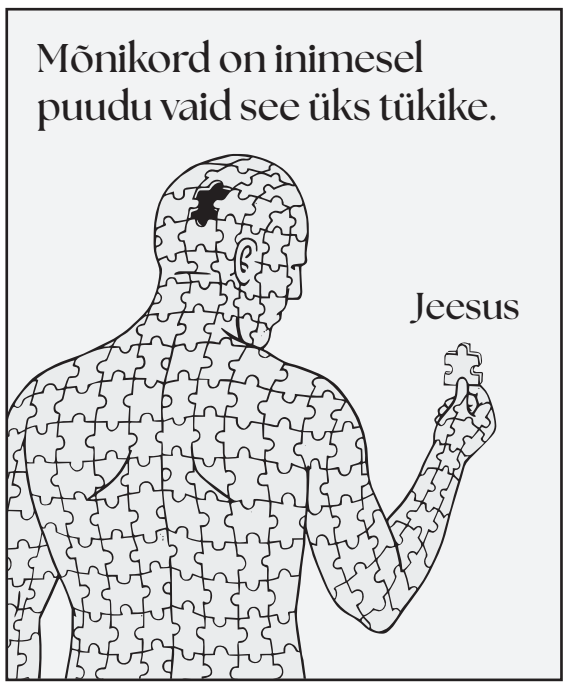

RISTSÕNA

✚	JUMALA-TEENIS-TUSE OSA	LÄÄNE-MERE-SOOMLANE	GIGA-	IIDNE, ...VANA	MINA	EHK	VASTUS	TÜKK	✚	2000 / VAIMULIK VELLO ...			ALEVIK VÕRU-MAAL / TESLA	✚	KEELDU-MINE	PÜHA-PAIK LOODUSES	TERA	MERE-MEESTE KAITSE-PÜHAK
TEDA TULEB ARMAS-TADA									VEEBI-LEHT / VALGUSTI KIRIKUS					KIRJANIK ANDRES ... / NOA SÕIDUK				
.ISLAND			GALLIUM / RIIGI SÜMBOL			TARTU LINNAPEA, IN+N / KARISTAMA							LÄÄNEME-RESOOME KEEL / TULUMAKS					
PÜHA VAIMU SÜMBOL KUNSTIS					.NIUE / .BOLIIVIA			KIIDA / TELLUUR							SADAMA-RAJATIS / JÄRELE-VALVETA			
MÕISTUS				APOSTEL / KÕLBMA-TUKS TEHTUD													ÜMAR TÄHT / ÜKS JEESUSE SÜMBOL	
RAADIUS		JUMALA TAHTE KUULUTAJA / KELL								MEETER / SEE ON ENNE ÜLES-TÕUSMIS-PÜHI		KLOOR	LIVER-MOORIUM / HOIDLA			KLASS / KALLIS-KIVI INGL		
AKVAA-RIUMI-KALA					EUROPEAN UNION / PIDEVALT, ...TASA			EUROOPA PARLA-MENT / 2 × TÄHT			KÕIKSUS / KALTSIUM / VAIMU-LIKUD			TÜRGI VÄEJUHT / TEGEMA INGL				
INTER-NATIONAL UNIT			PÜHAKOJAD / VOKAALI-DETA MUSID												SEE ON ENNE SURMA / HAPNIK			
SAKRA-MENT									TÄHESTIKU ALGUS / LIHA-SURETUS			APOSTEL						
✚	MATTEUSE EVAN-GEELIUM	KULUNUD VÕTE / ALEVIK PÄRNU-MAAL						MAGAMIS-KOHT / VAISTLIK TUNNE										
EEVA EKSITAJA					SEE ON SÕJA-VÄELASEL / TUNNE PÕRGUS													
SINA LADINA K			DETAIL-PLANEE-RING / KAUN-VILJAD			TULE-PULGAD / JUHUSLIK MÕTE												
PROUA	...-RE-MI / KÜLA LÜGANUSE VALLAS			AJALOO-LINE ALA LÄHIS-IDAS / DEKA-							KAALIUM							
								TÕOTA-TUD MAA / EESTI KROON										
							KUNSTNIK, FOTOL OLEVA ALTARIKATTE AUTOR, N+EN / SEABORGIUM				✚							

Ristsõna vastus on üks sündmus, mis mõjutas maailma ajalugu radikaalselt.

Ristsõna koostas: Helen Kallaste